ХАЙ ЖИВЕ ЗЛУКА ФАРМЕРІВ І РОБІТНИКІВ!

Фармерське життя

THE FARMER'S LIFE

Виходить кожної середи — Published every Wednesday

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

РІК VI. Ч. 52 (239). СЕРЕДА, 24 ГРУДНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, DECEMBER 24, 1930. No. 52 (239). VOL. VI.

ФАРМЕРСЬКІ РЕАКЦІЙНІ ЛІДЕРИ БАЧАТЬ "ЛАГІДНУ" РЕВОЛЮЦІЮ

Голова Обєднаних Фармерів Манітоби пан Ворд заявив на днях, повернувши з кількох фармерських мітінгів, що він цілком не буде дивуватися, як на заході Канади вибухне "лагідна революція". Фармері на кожнім вічу, на якім він був присутний, говорили, що це є рабунок, коли банки помимо кризи беруть 9% від позичених грошей і ще й не хотять всякому позичати, коли залізничі компанії рабують, як і давніше на перевозі, коли компанії рільничих знарядів і машинерії колектують далі високі ціни та коли уряд Бенета обложив рільництво Канади щонайменше 25-процентовою митною тарифою, а на деякі бавовняні і вовняні речі всадив 35 і 50 процентове мито, однак ціни на ячмінь є найменше 10 а на пшеницю найбільше 35 центів за бушель.

Він говорив, що треба знизити мито, оплати за перевіз, кошти асекурації і кошти продукції взагалі. Як це все мало би зробитися під владою капіталістів і взагалі, чи вони згодилися би на це, цього він не сказав.

Пан Ворд зробив би добре, як сказав би фармерам Манітоби, що як довго капіталістичної влади, так довго для бідних фармерів нема виходу і що чим скорше фармері зроблять не "лагідну" революцію а таки справжню добру революцію разом з міськими організованими робітниками, тим ліпше для них.

ТОРНТОН ТІШИТЬ "ДОБРОБУТОМ"

Голова Сіенарської компанії, якому працююче населення Канади платить своїми оплатами за перевіз десятки тисяч долярів річно, заявив 19 грудня в Торонто, що всьо, що Канаді треба, це є ринки збуту. А вони існують в Азії та полудневій Америці. Тільки треба канадійцям пошукати за ними. Якщо зараз канадійський вивіз товарів виносив поверх 1 більйон 200 мільйонів, так за десять років він повинен виносити два або три рази стільки, говорив цей дорогий менеджер Сіенара, тільки не сказав, яким чудом це зробити, знайти ці ринки. Адже при нинішній світовій ворожнечі за ці самі ринки, на які капіталісти всіх капіталістичних країн розняли писки, трудно канадійським капіталістам здобути ці ринки без обниження коштів продукції товарів. А кошти продукції капіталісти обнижують звичайно в цей спосіб, що втинають не собі дивіденди і проценти та високі платні за менеджерство, але робітникам заробітну платню. Тоб то обнижують життєвий рівень робітників. Далі звичайно, щоби здешевити продукцію, вони заступають робітників машинами. Отже одні робітники матимуть менше пейди, а інші цілком без роботи. Такі робітники не в стані купувати рільничих продуктів від канадійських фармерів і тому погоня за ринками збільшає тільки кризу для бідних фармерів та для робітників фабричних.

Цего пан Торнтон не сказав, бо він говорив на бенкеті, що встроїло товариство "комершел травлерс" (подорожуючих торговельних аґентів продавців).

БРЕХНЯ ВИХОДИТЬ НА ВЕРХ

Канадійська буржуазія зачала недавно кампанію в пресі, що ціни на фабричні товари в Канаді знизилася і фармері та робітники не мають причини так дуже нарікати. Тимчасом статистичне домініяльне бюро в Оттаві, отже буржуазна інституція, говорить, що коли брати гуртові ціни на всякі фабричні товари як число 100 в 1929 році, так цього року це число виносить 99.6%. Значить тільки чотири десятих в одній процент ціни обнизилися, а це не є ніяк в порівнанні до три рази нищих цін на фармерські продукти! Але бідним фармерам і не сподіватися знижки цін під владою панів. Треба її усунути а встановити владу працюючих. Тоді буде пропорція між цінами на товари фабричні, а на продукти рільні. Радянські селяни дістали в цім році около 90 ц. за бушель пшениці, бо по 96 коп. за 36 фунтовий пуд.

БРЕКЕН НЕ ХОЧЕ ТВОРИТИ НОВИХ ВИДАТКІВ

Манітобський премієр Брекен заявив, що хоч він дуже симпатизує з домаганнями торговців і фабрикантів Манітоби створити окреме міністерство для торговлі і промислу однак він не буде робити нього тепер, коли нема гроший і в країні є кризи. Але на пізніше він рад панам послужити. Очевидно він боїться, що незадовго йому прийдеться розписати вибори, отже фармері критикували б за це. Брекен задумує скликати сесію провінціонального парляменту при кінці січня. Фармері Манітоби мабуть знають ціну ріжним Брекенам і скажуть в вибори своє рішуче слово по ріжних виборчих округах.

ВИБИВ ВІКНА ПРЕМІЄРОВІ, ЩОБ ПОКАЗАТИ НА ГОЛОД.

Ст. Джан, Ню Фаундленд, 19 грудня. — Тут суджено в суді безробітного, який вибив вікна в резиденції премієра Скваєрса на це, щоби звернути увагу уряду на нужду безробітних, про яку він премієр не хотів знати.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНҐРЕС УХВАЛИВ 150 МІЛЬЙОНІВ ДОЛАРІВ НА ПІДДЕРЖКУ ЦІН ПШЕНИЦІ

Вашінґтон, 21-го грудня. — Конґрес удобрив дати 150 мільйонів доларів так званому фарм бордові на закупно надвишки американської пшениці. Головою цего борд-у є Александер Леге, бувший голова Інтернешенел Гарвестер Компані. Він, виступаючи перед конґресовою комісією, заявив, що якби не фарм борд і його закупно пшениці, так є певним, що ціни на пшеницю в Злучених Державах були би впали до 25 ц. за бушель. Після него американські фармері не встані конкурувати з дешевою арґентинською та радянською пшеницею. Він намовляє американських фармерів не сіяти багато пшениці, але тільки, для домового ринку, тобто около 22% менше, як вони зараз сіють.

ВЕЛИКА ДЕМОНСТРАЦІЯ БЕЗРОБІТНИХ У ВЕНКУВЕР, Б. К.

Венкувер, 19 грудня. — Около півтора тисячі безробітних устроїли тут велику демонстрацію, домагаючися праці або повного удержання, однак панська поліція розбила мирну демонстрацію, напавши всіми силами на безробітних. Поліція арештувала вісьмох робітників і одну робітницю, які протестували проти нападу на безробітних та проти розбивання робітничих голов поліцейськими палками. Була це друга атака поліції на безробітних, які зраня хотіли зійтися на Вікторі сквер, але поліція розігнала їх. Тоді вони зачали громадитися на Кромбі стріті, але і тут панські служаки порозганяли їх. І праці не мають для робітників і не дають удержання ані не позволяють зійтися та задемонструвати проти голодової смерти. Оце є канадійська демократія, яку так пансько-льокайські часописи вихвалюють.

РІЖНІ ВІСТИ

80 ЛІТАКІВ ЧЕРВОНІЙ ВОЗДУШНІЙ ФЛЬОТІ.

З радянських часописів з 22 листопада вичитуємо, що 21-го листопада в девятьох більших містах Радянського Союза віддано червоній воздушні фльоті 80 нових літаків, збудованих за добровільні складки працюючої кляси. Це є відповідь трудящих мас на приготування воєнних атаків на Радянський Союз капіталістичними державами.

НАФТОВА ДИВОВИЖА.

Доносить з Вікова, стейт Оклагома, що там наступив так сильний вибух нафти, що викинув 3,000 стіп рур і знаряддя, яким вертіли діру в землі, тисячі стіп далеко. Свідер знайшли пів милі від керниці. Керниця запалася і тепер горить, викидаючи стовп диму на тисячі стіп в гору. З неї добувається 60 мільйонів кубічних стіп газу, який горить з нафтою. Приготовляють експльозію нітрогліцерини, щоби вгасити пожар.

ЦУКРОВІ БУРЯКИ В МАНІТОБІ.

По провірені скількости цукру в 700 тонах цукрових буряків, які в цім році виростили деякі фармері кругом Вінніпеґу в Манітобі та заслали до цукрові в Ґренд Форкс, Дакота, урядовці Амерікен Шуґер Компані з Ґренд Форкс заявили, що вони вповні вдоволені з буряків та задумують зробити контракт з фармерами на більшу скількість акрів на весну. Коли буде досить велика скількість акрів під цукровими бурьками, тоді ця компанія зачне цукроварню в окрузі Вінніпеґ. За ці буряки фармері дістали около 3.30 за тон, а що з акра було кілька тонів, так деякі мали від 25 до 35 долярів приходу з акра.

ПОВСТАННЯ БІДНИХ СЕЛЯН У ВЕНЕЗУЕЛІ.

Боґота, Коломбія, (Полудневa Америка), 21 грудня. — Часописи дістали звіт, що в полудневo західній части республіки Венезуеля вибухли "бандитські" розрухи і повстання. Триста добре озброєних революціонерів напало на місто Лябатера, вбило цивільного шефа та спалило урядовий будинок з архівами. Урядові жовніри були заскочені і не могли ставити опору "напасникам". Дехто думає, що це бідні і визискувані селяне, не могучи видержати здирства за податки, повстали та нагнали панам страху. Але вісти навмисне говорять, що це якісь бандити, щоби не наводити на таку думку других селян.

ЕСПАНСЬКІ ПОВСТАНЦІ В ЛІСБОНІ.

Повідомлено 19 грудня з Лісбони, столиці Портуґалії, що там інтерноване славного еспанського летуна майора Рамона Франка і інших 11 його товаришів, які підняли революційний бунт проти короля в Еспанії, але мусіли тікати, коли повстання не вдалося і артилерія залишилася вірна та зачала їх обстрілювати на летничім полі Кватро Вієнтес (4 вітри) коло Мадриду. Портуґальський уряд вирішив, що вони можуть виїхати з Портуґалії в іншу країну шукати захисту.

НЕ ВСТЕРЕГЛИ ВЯЗНЯ.

Поліція в Принс Алберт, Саск., закусує губи із злости, що досі не вдалося їй зловити Дж. Слоцького, якого мали вже в келії, а який висунувся непомітно і втік з вязниці. Його засудили за злім і крадіж на три роки. Він втік, коли сторож вязничий замикав двері за ним і це міг знайти дірки від ключа в замку...

НЕРОЗУМНІ ФАРМЕРСЬКІ ДОМОГАННЯ.

Повідомляють 18 грудня, що фармері в околиці Вілкі, Саск., зійшовшися в великім числі на віче до Вілкі, ухвалили резолюцію, в якій заявилися за відірванням західної Канади від східної. Чи таким відірванням вони позбулися би капіталістів і визиску? Чи не мали би вони й далі ріжних банкирів, морґеджеві компанії та всяких інших дерунів? Не ділення Канади на дві части, а обєднання всіх бідних і визискуваних жителів цілої Канади та усунення панської влади а встановлення робітничо - фармерського уряду вирятує фармерів від нинішної кризи.

ПЧІЛЬНИЦТВО В МАНІТОБІ.

Пчільна промисловість Манітоби, як галузь загального рільництва, сягає близько одного мільйона доларів. За минулий рік 1930 Манітоба випродукувала 10,110,000 фунтів меду вартости приблизно 900 тисяч доларів. Цю скількість меду дали 60,000 роїв пчіл, вартости $1,200,000, що є в руках 2,856 пасічників. Тільки Онтеріо має більше, бо около 14,000,000 фунтів меду. Манітоба дала одну трету всеї канадійської медової продукції. Ще в 1922 році Манітоба давала тільки 2,000,000 фунтів, а зараз 5 разів стільки! Та чи багато українських бідних фармерів подумали над цею корисною галузею рільництва?

ВЧЕРА МІЛЬЙОНЕРОМ, НИНІ В БРЕДЛАЙНІ.

Така доля стрінула Роберта Клейрмонта, який перед 15 місяцями мав один мільйон доларів, але зачав спекулювати ними на біржі і всі втратив та знаходиться зараз між нюйорськими безробітними і бездомними. Він врятував мільйонера Чандлерса від втоплення і за це дістав такий дарунок, але не вмів мабуть шанувати.

УЛЬТІМАТ АВСТРАЛІЙСЬКИХ БАНКІВ.

Австралійські банки видали ультімат до австралійських урядів, федерального і провінціональних, щоби вони вкоротили всякі адміністраційні кошти та збалянсували свої буджети. А це означає, щоб вкоротити видатки на соціяльні вимоги працюючих, які й так нечисленні, та з другої сторони накладати більші податки на працюючих, щоби приходи рівнялися з розходами. Це вказує, що не уряди є дійсною владою, а банки. Така сама історія є в Канаді і в кожній капіталістичній країні.

ІТАЛІЯ ПОКАЗУЄ СВОЮ ВОЗДУШНУ СИЛУ.

Зараз знаходиться дозір італійських літаків в дорозі через Африку і Атлянтик до Америки. Вони 21 грудня були в Марокко, звідки мали відлетіти до портуґальської кольонії Ґінеа в Африці, а звідтіля до Бразилії. Два інші літаки остались в місті Картаґена в Еспанії для направи, але вони надлетять і цілий дозір їх полетить до Бразилії. Це є наглядний доказ, як Муссоліні приготовляється до війни, яка напевно вибухне.

ОГІРЧЕННЯ МІЖ БРИТІЙСЬКИМИ ПОЛІТИЧНИМИ ПАРТІЯМИ

Британський парлямент перервано на різдвяні вакації. Іншими роками посли розїздилися на ці свята веселі і взаїмно бажали собі "веселих свят" і "щасливого нового року", — звичайна буржуазна дволичність. Але цього року цього мало було, повідомляють 19-го грудня з Лондону. А було мало тому, що не тільки партії між собою позажералися за владу і впливи, але в кожній партії в середині жерня і роздори та колотнечі і інтриґи, аж смердить. Одні других підозрівають та закидають корупцію. Уряд МекДоналда нібито нехотячи згодився на охорону митом хемічної промисловости, яка є контрольована компанією лорда Мелчета. (Лорд Мелчет це мільйонер Єврей і зветься Алфред Монд). Його компанія Імпіріял Кемікал Індустріс Лимитед є потрібна урядові МекДоналда на випадок війни чи то з Радянським Союзом, чи зі Злученими Державами. Між Британією а останніми щораз більше напруження. Американці випирають британську торговлю навіть з британських кольоній. Тому таке огірчення між британськими послами. А рівночасно це доказ, що британська буржуазія тратить ґрунт під ногами... "Західня цивілізація" справді заходить!

ЗРІСТ ВОРОЖНЕЧІ МІЖ БРИТАНІЄЮ І ЗЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ

Брайтон, Англія, 21 грудня. — Британський секретар закордонних справ Артур Гендерсон заявив в своїй промові, що Британія і Злучені Держави знаходяться на кривулі, з якої мають звернути або до мира, або до війни. "Ми мусимо вибирати між миром, а війною, між співділанням, а зударом, між розвитком і ушляхотисиням цивілізації, а переходом в варварство минулого" — говорив пан Гендерсон. "Ми мусимо зробити цей вибір тепер. Ми не можемо уникнути його або відложити." Гендерсон сказав, що коли володарі Британії і Злучених Держав не зуміють збудувати мир на трівких підвалинах, заки память про війну перебулася, так можна бути певним, що скорше або пізніше, але дуже правдоподібно, що скорше як пізніше — спаде на світ катаклізм, який затопить всьо, що становить західню цивілізацію. Він дальше сказав, щоби не слухати тих, які говорять про війну, бо він певний, що ніхто не хоче війни, ніхто не плянує війни, нема такого, хто не здавав би собі справи, що війна була би страшним нещастям для всіх. Однак в цей же самий час Британія теж готовиться до війни та веде війну в Індії проти визвольних змагань Гіндусів.

КАМПАНІЯ ЗА ЗМЕНШЕННЯМ СЛУЖБОВЦІВ

Ліберальні часописи в Канаді зачали сильну аґітацію за тим, щоби уряд в Оттаві зменшив число цівільних службовців, яких є ціла 48-тисячна армія, яка бере мільйони доларів річно. Добре би ще було, щоби ці часописи зачали пропаґанду за усненням всіх дармоїдів взагалі. Але думати так було би божевіллям, бо власне тому, що капіталісти Канади хотять задержати свої зиски і гойне життя, вони підсувають думку про зменшення офісових робітників в ріжних департаментах. Бідним фармерам і робітникам вже й так нема що вривати, бо вони нічого вже не мають. Так тепер черга на стенографісток, клерків і т. д. Потім дійде до цього, що велика буржуазія зачне зїдати щораз то більше меншу. Точно як велика щука зїдає меншу, менша ще меншу, а ця ще меншу. Капіталізм робить людий щуками.

ТРИ МІЛЬЙОНИ ФАРМЕРСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ В КРАЙНІЙ НУЖДІ

Вже навіть деякі буржуазні американські часописи пишуть виразно, що не вистарчає тих 26 мільйонів доларів, які одобрив президент Гувер на допомогу бідним американським фармерам. Начисляють, що є около три мільйони фармерського населення в Злучених Державах, яке знаходиться в крайній нужді. Вираховано, що це те 26 з 260 мільйонів не багато для них значитиме, бо ледве около 70 доларів на одну особу. Однак і тоді не всі ці гроші дігали б потребуючі, але дві третини забрали б ріжні посередники. Президент Гувер згідний позичити тих 26 мільйонів доларів на закупно насіння і кормів для живого скота, але не хоче позичати фармерам на закупно поживи для них самих. Тому деякі журналісти і сенатори виражуються, що як фармерський осел вартує сіна, так власник осла фармер тим більше вартує поживи до свого жолудка. Та американські фармері мусять вперед навчитися, що як довго влади буржуазії, так довго осел старший за людину.

ВЕЛИКІ СКОТОВОДНІ ГОСПОДАРСТВА.

Радянська влада дбає не тільки про збільшення хлібних припасів, але й мяса. Тому основуються великі радянські господарства годівлі свиней, овець, курей, коней, худоби і т. д. До кінця листопада було 308 таких радгоспів для хову свиней, 116 для годівлі худоби на мясо, а 45 на набіл. Перед в цьому веде Радянська Україна.

Кампанію за членством до ТУРФДім сполучіть з кампанією за поширенням української книжки серед трудящих мас!

КОЖНА КНИЖКА — КАЖЕ МАКСИМ ҐОРКИЙ — БУЛА МАЛЕНЬКИМ ЩАБЛЕМ, ЩО ПО НЬОМУ ПІДНІМАЮЧИСЬ, Я ВІДХОДИВ ОД ТВАРИНИ ДО ЛЮДИНИ, ДО УЯВЛЕННЯ ПРО КРАЩЕ ЖИТТЯ І ДО ЖАДОБИ ЦЬОГО ЖИТТЯ. — КНИГИ ВИХОВАЛИ В МЕНЕ ПОЧУТТЯ ОСОБИСТОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТИ.

САМОТУЖНА ПРАЦЯ НА КНИЖКАХ ЗА ДОПОМОГОЮ БІБЛІОТЕК

Уривок з інструктора про плян організаційно-освітньої праці в наших організаціях на 1931 рік, який зараз приготовляється до друку й буде розісланий всім відділам наших масових організацій.

При кожному відділі ТУРФДім і Секції Молоді повинна бути бібліотека. В тих місцевостях, де немає відділу ТУРФДім і Секції Молоді, бібліотека повинна находитися при відділі РЗТ. Бібліотека у своїй діяльности охоплює не лише членів і членкинь відділів ТУРФДім, Жінсекції, Секції Молоді й РЗТ, але вона повинна притягати й тих робітників і робітниць, що стоять досі поза межами тих організацій.

Освітній комітет повинен подбати за збільшення числа книжок в бібліотеці новими творами. Зараз треба провірити усі твори місцевої бібліотеки на самому початку 1931 року, й ті книжки, які не підходящі до робітничо-фармерської бібліотеки, усунути із загального списку книжок. Не слід тримати по бібліотеках таких книжок, які є протиробітничого змісту й діють на шкоду трудящим.

Щоб Центральний Комітет наших масових організацій мав точний перегляд, які книжки находяться по місцевих бібліотеках, освітні комітети повинні зараз в місяці січні заслати повний спис тих книжок до ЦВК, які зараз находяться в місцевій бібліотеці. Лише тоді зможе ЦВК порадити, якими книжками доповнити бібліотеку на місці, коли матиме точний спис бібліотечних книжок.

Бібліотекар провадить докладний спис визичених книжок. Добре буде, коли усі бібліотекарі заведуть один систем у веденні бібліотеки по системі картковій, яку вже чимало відділів бібліотечних має в себе за порученням ЦВК. Картки до скатальогування книжок й записування випозичувачів можна дістати в ЦВК враз з поясненнями, як треба повести бібліотеку на тих карточках.

На кожних місячних зборах відділів наших організацій бібліотекар повинен довати звіт, як працюють члени й нечлени наших організацій на бібліотечних книжечках. Окружні комітети та освітноми більших відділів українських робітничо-фармерських організацій повинні створити в себе так звані мандрівні бібліотеки, розподілити їх на серії (по 10 книжок в кожній серії) і ті книжки випозичати на робітничі генки, лісові кемпи, чи випозичати поодиноким робітникам по фармах, шапах, майнерських місцевостях. До мандрівної бібліотеки можна виділити ті книжки, що находяться в бібліотеці в подвійних примірниках, а так само можна зібрати як пожертву книжками від тих робітників і робітниць, що мають в себе приватні, свої власні книгозбірні. В потребі можна й декілька книжок купити в робітничо-фармерській книгарні.

Збагачуйте ж, товариші й товаришки, свої бібліотеки корисними робітничими книжками, заохочуйте членство до читання, провадьте сталу контролю, хто і як читає книжки. В цей спосіб ми зможемо зробити поступ в нашому культурно-освітньому розвиткові.

ЯК РОЗВИВАЄТЬСЯ КАМПАНІЯ ЗА ЧЛЕНСТВОМ ДО ТУРФДІМ

СЕКРЕТАРІ, РОБКОРИ, ПОДАЙТЕ ВІСТКУ, ЯК ПРОВАДИТЬСЯ У ВАС РОБОТА І ЧИ ВЗАГАЛІ ПРОВАДИТЬСЯ!

Кожну роботу можна оцінювати найкраще по тому, як вона відбивається в пресі. Про кампанію за членством до ТУРФДім і за активізацією членства до цего часу мало було чути на сторінках нашої преси, за винятком пару дописів-закликів.

Чи не провадиться та кампанія так, як описує дописувач з Руан, Кве., де, мовляв, відбувалося змагання за те, хто менше зробить?

Правда, кампанія не була вчасно підготовлена. Правда й те, що щойно закінчилася кампанія пресова. Але це ще не може бути причиною до виправдання. Хіба ж то нам треба готуватися цілі тижні? Хіба ж у наших організаціях організаційно-освітні комітети та інші не існують? Коли ж не існують, то чому?

А запитаймо ми себе, що у нас існує, а що не існує? Коли ми існуємо, коли ми говоримо, як організована громада, то й організаційний апарат, про який ми говоримо вже роками, повинен існувати. Коли апарат той і до цего часу в деяких місцевостях не існує, то значить, що там не існує й організація — а тільки її назва, вивіска.

Коли є вивіска, то мусить бути за нею й робота. Коли нема роботи, то треба зірвати вивіску.

Коли є комітети і нічого не роблять, то треба їх "розкомітетити". Заряди відділів повинні цего допильнувати. Коли ж і заряди відділу заснули, то членство повинно збудити, або інших товаришів поставити.

Коли говоримо про змагання — то змагаймося. Коли не змагаємося — то не вживаймо цего слова.

Коли ми все ж таки не підготовилися і не розворушилися в грудні, то хто стоїть ще й за січень?!

Пишіть, товариші! Не занедбуйте так важної справи в так важкий час! Дайте чути свій голос — нехай він буде гострий, голос критики й самокритики! Не треба хвалити й прихвалювати там, де нема що хвалити — а треба вдарити там, де є за що й варта вдарити!

ЯК Я ВЧИВСЯ ЧИТАТИ

Великий російський письменник Максим Ґоркий оповідає, як він сам почав вчитися читати, як полюбив книжку, як читаючи, "я відходив од тварини до людини", як "жити ставало лекше, радісно, життя наповнювалось великим розумом". Ґоркий кличе любити книгу, бо "вона навчить вас поважати людину й самих себе", бо книга — джерело знання.

Зараз у нас відбувається місяць української книги і наша книгарня та видавниче товариство дають великий опуст на книжках. А що ви, читачу, зробили для того, щоб і ваше життя наповнювалося великим розумом?

Свідомо читати я навчився, коли мені було років чотирнацять. В ці роки мене вже цікавив не самий лише зміст книжки, — більш-менш цікавий розвиток змальованих подій, а я вже починав розуміти описову красу, замислювався над характерами дієвих осіб, потроху уявляв собі завдання автора й неспокійно почував ріжницю між тим, про що розповідала книга, і, тим, що було в житті.

Жилось мені в той час скрутно — мої хазяї були закоренілі міщани, люди, що головну насолоду їх ставила їжа, а єдина розривка — церква, куди вони ходили, пишно прибираючись, як прибираються ідучи в театр чи на великий бенкет.

Роботи в мене було багато, я робив мало не до отупіння, будні й свята були однаково завалені дрібною, беззмістовною, без жадних наслідків працею.

І ось у такому проклятому оточенні я вперто почав читати гарні, серйозні книги чужоземних авторів. Неділями, коли хазяї йшли в гостину чи на прогулянку, я вилазив з вікна задушної, смердючої кухні на дах і там читав. Я, можливо, не зумію передати досить яскраво й переконливо, яке велике було моє здивування, коли я відчув, що трохи не кожна книжка наче одчиняє мені вікно в новий невідомий світ, розповідаючи мені про людей, почуття, думки і відносини, що про них я не знав, не відав.

У книжках розповідалось також про темряву, про безглуздя людей, про їх страждання, малювались злі й мерзотні постаті, але одночасно з ними були й інші люди, яких я не знав, не бачив, про яких навіть не чув — люди чесні, міцні духом, величні вчинками, які завсіди за правду охоче йшли на смерть.

Книги сповивали всеньку землю, всенький світ сумом про краще, і кожна з них була неначе жива, прикована на папері знаками й словами, котрі оживали, коли мої очі, мій розум доторкнувся до них.

І хлопчина, зашарпаний безглуздою працею, ображений безглуздою лайкою, я давав сам собі обіцянки допомогти людям чесно прослужити їм, коли виросту.

Неначе якісь дивні казкові пташки співали й говорили мені, як в'язневі, співали про те, яке різнобарвне й багате життя, яка смілива людина в своєму прагненні до добра й краси, і що далі, то здоровіший дух переповнював серце.

Я став спокійніший, певніший в собі, розумніше працював і менше уваги звертав на незчислимі образи життя.

Кожна книжка була маленьким щаблем, що по ньому піднімаючись, я відходив од тварини до людини, до уявлення про краще життя і до жадоби цього життя.

Жити ставало лекше, радісно, життя наповнювалось великим розумом.

Книги виховали в мене почуття особистої відповідальности за всеньке життьове зло та викликали побожність перед творчою силою розуму людського.

І з глибокою вірою в правдивість мого переконання, я кажу всім:

Любіть книгу, вона полекшить вам життя, допоможе розібратись у плутанині думок, почуттів, пригод, вона навчить вас поважати людину й самих себе. Вона охопить розум і серце почуттям любови до світу, до людей.

Нехай книга буде ворожа вашим переконанням, але коли вона чесно написана, з любов'ю до людей, з бажанням добра їм, тоді це чудова книга.

Всяке знання корисне, корисне й знання помилок розуму, помилок почуття.

Любіть книгу — джерело знання, бо лише знання визволяє, лише воно може зробити нас духовно міцними, чесними, розумними людьми, які здатні будуть любити людину, поважати її працю і від серця кохатися в чудових наслідках безупинної великої людської праці.

В усьому, що зробила й робить людина, в кожній речі — є частка душі людської, найбільше цієї чистої і шляхетної душі в науці, в мистецтві. Найкрасномовніше і зрозуміліше говорить вона в книгах.

М. Горкий.

Плян Рад. Союзу збільшити свою засівну площу пшениці.

Вашінґтон, 21 грудня. — Департамент рільництва одержав інформації, що радянська влада приготовляється збільшити надходячої весни засівну площу під ярою пшеницею в 19 процент. Тоб то на кожних 100 десятин в цім році 19 десятин більше на весні. Загальне число засіяних пшеницею акрів має бути 816,807,000! В Німеччині засівна пшенична площа виносила майже сім процент більше в цім як в попереднім році.

ЗБІЛЬШАЮТЬ СВІЙ ПРИХІД.

Селяни Радянського Союза, які обєднали свої клаптики в суцільний колектив, виручили цього року пересічно по 600 карбованців. На слідуючий рік очікують виручити по 800 карбованців. А за царя й 50 карбованців не мали приходу. Перед заведенням колективу мало хто з них мав 300-400 карбованців приходу. Значить, колективне господарство є поплатніше!

За місяць листопад поліційний суд у Вінніпеґу засудив 117 безробітних, як "волокитів", до арешту, щоб передержати їх в вязниці через зиму, бо інакше померзли би та погинули від зимна і голоду.

ПРАЦЯ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА В ЗЛ. ДЕРЖАВАХ

Думав би хто, що в такій багатій країні, як Злучені Держави, де є стільки капіталів, що шукають собі місця в чужині, вже все є так наладнане, як в добрім годиннику. Але помилявся би, хто так думав би. В Злучених Державах добре наладнані і построєні фінансові інституції. Але рільництво і країна взагалі є лише експльоатовані, але не хазяйновані. Ріжниця між цим є велика: добрий хазяй визискує свою землю теж, але робить це так, щоби затримати її врожайність та врегулювати її управність, а капіталіст хоче тільки врожайности і видатности. Капіталіст хоче тільки визискати працююче населення країни.

З цеї причини є зараз в Злучених Державах багато нужди і бідноти. Між нею працює Американський Червоний Хрест — інституція вправді гуманітарна, доброчинна, але буржуазна. Вона колектує великі суми гроша, звичайно малими сумками, між працюючими робітниками. Коли хто з буржуїв дасть більшу суму, часописи роблять йому більше слави, як даток вартує. Червоний Хрест прилюдно йому дякує. Але що це гроші з визиску працюючих, про це ані буржуазний Червоний Хрест, ані панська преса, не заговорять.

Коли ж ходить про несення помочі голодним та слабим, скажім, для прикладу, безробітним, так адміністрація Американського Червоного Хреста питає перше, до якої віри безробітний належить: чи він часом не "безконфесійник", не заражений більшовизмом, тобто, чи він панський покірний раб, чи шануючий себе і клясово свідомий робітник або задовжений фармер.

Якщо нещасник не на копито пані адміністраторки або пана адміністратора, бувай здоров! Не дістанеш ніякої помочі! Подохни з голоду! Нема для тебе "гуманности" ані милосердя.

Длятого підчас страйків, повенів і т. д. працююча кляса організує сама між собою збірки через свої власні гуманітарні організації, як Міжнародня Робітнича Оборона, Оборонча Ліґа і т. д.

Є. Д. Лубянецький.

В ПОГОНІ ЗА ЛЕГКИМ ХЛІБОМ

(Продовження.)

Приїхали сини до дому на "крісмис". Скільки втіхи для матери! І бігає коло них і тішиться і крізь сльози балакає, та все поглядає на свої сини, які вони ніжні поробилися, які руки в них білі, правдиві панчі з них, нема що казати. Бідна мати аж не знає, як коло них припадати, чим їм догаджувати, розпитує їх то про одно то про друге і натішитися не може своїми "паничами". А вони справді вже присвоїли собі дещо з панської етикети.

Почули сусідські хлопці, що Іванко та Михасько приїхали на свята, прибігли привітатись та побалакати з ними. Але "паничі" показались такими гордими та зарозумілими, що й говорити не хотіли з бувшими своїми товаришами. Ганка дуже радіє тим, що її сини такі горді, наче справді панські діти. В своїм нерозумі здавалося їй, що це просто роскіш для неї.

Зайде Ганка до сусідки, де тільки й бесіди в неї, що про своїх синів та про бурсу. Правда, кожна мама любить і хвалить своїх дітей, але Ганка своїх таки найліпше хвалила. Її сини найкращі, найрозумніші, і вчаться найліпше, а що вже добрі вони, так добрі, і в бурсі їх всі люблять. Зачне Ганка розказувати про бурсу, неначе вона там сама родилась і зросла в ній. Вона знає про найменші подробиці, хоч вона в тім місті ще небула ніколи.

Зайшла Ганка до сусідки Іванихи, в якої дівчина щось заслабла.

— А то ваша Ганя слаба лежить? — питає.

— Та щось голова зачала їй боліти і лежить.

— А може було дохтора закликати до неї, як ви думаєте?

— Ах, чуєте, вже то з тими дохторами... Приїде, подивиться, постукає по грудях тай поїде собі, а ти плати йому 35 доларів, не знати ланно та за яке діло.

— Правду ви кажете, Іванихо, що тепер і дохторів нема людяних. Коби то наш Михасько вивчився як найскорше на дохтора, тоді бідні люди не терпіли би стільки болю. А ми вже не пожалуєм грошей, аби вивчити його на доброго дохтора.

Іваниха нічого не відповіла, лише глянула на неї якось співчутливо та стиснула плечима і відійшла.

Дмитро Копистка посварився за щось з своїм сусідом і дійшло до того, що в суді Копистка заплатив кілька доларів коштів.

Здибалась Ганка з Дмитрихою та стала жалувати її, що так несправедливо покарали її чоловіка і каже:

— Коби то вже наш Іванко покінчив школи та щоби вийшов на адуката, тоді бідні люди не терпіли би такої кривди... Та Дмитриха була така гостра на язик, що не стерпіла і каже:

— Тоді ще десь, а баба вже а добре бігає: таке й ваше. Діти ще азбуки вчаться, а ви вже до адукатів з ним. Ого-го! це кум, а де коровай?! Далеко ще".

Ганка дуже обидилася тим і постановила собі, що до самої смерти вона не обізветься ні одним словом до тої "пискатої Дмитрихи".

Через кілька років потягнуло якось так, що врожай був за малий, що пшениці намолочувалося менше, як половину того, що сподівалися намолотити, або, як кажеться, був недорід! А вже як той недорід загостить між фармерів, то неодному влізе за шкіру, що до смерти попамятає. Такі часи є коли фармерові не зародить пшениця і він не має що продати і до того довгів має, куди повернеться, а щоби сяк-так в тримати себе при життю у нинішній цивілізації, без грошей кроку не зробиш. Як грошей не мож роздобути ніяким способом, це по вченому називається кріза — тоді поганий "бизнес".

Гарасим перший відчув ту крізу, бо по кількох недорідних роках він замотався в довги, як муха в павутині. І додаток затягнув за два роки і в банку нахапав, а вже що найгірше, до бурси нема чим заплатити.

Іванкови минуло вже 19 років і він хотів жити так, як такі літа вимагають. Правда, що наука йому цілком не лізе в голову і наукою він найменше турбується, але за це він перший до "спорту". Лихо тільки, що батько грошей не присилає!

Іванко мав одного доброго товариша в бурсі, пана Підхрістного. Це був багацький син. Батько дав його до бурси не тому, щоби син навчився якої професії, а тому, що сам зараховував себе до патріотів. Тому післав сина до бурси, аби була слава, що й його син вчиться в високих школах.

Старий Підхрістний посилав що місяця чек свому синові і той мав зато попарубочити, а Іванка брала лють, що його батько йому не посилає грошей.

— Ви щасливий, пане Підхрістний, каже Іванко, що маєте такого доброго батька, що не забуває за вас та що місяця присилає вам свіжого чека, а мій холера старий забув зі мене і ані цента не присилає.

— Мабуть у вашого батька нема лишніх грошей, коли не посилає вам.

— Лишніх грошей в мого батька ніколи не було, але мене це не обходить. Я не буду жебрати у других, як мені потрібно кілька доларів на місяць; я мушу їх мати.

— А ви писали до батька, щоб прислав вам гроші?

— Я вже кілька разів писав, а він викручується тим, що в осени пшениця замокла і зросла в снопах так, що й молотити було трудно.

— Як так, то порадьте батькови, хай возьме "люп" на фарму, тоді гроші зараз будуть, а "люп" виплатить пізніше.

— Аби я так здоров, що ще цего тижня поїду до дому і розповім батькови, як і що має робити, бо в листі треба багато писати, щоб старий зрозумів добре, та ще в дома нема кому прочитати листа...

Гарасим малював хрестик (X) на папері, а рука судорожно тремтіла, наче сам свій вирок підписував.

Він підписував морґедж на свою фарму, бо позичив вісімсот доларів. Він наважився за всяку ціну вивести своїх синів в пани. Він заплатив залеглий довг до бурси, дав кілька десяток синам, хай учаться, хай добиваються легкого хліба.

Іванко вернув до бурси дуже радий, бо з повною кешенею. За тих кілька років він присвоїв собі з тої панської науки таку ідеольогію, що людина має стреміти до найвищого степеня всяких вигод та роскошей — значить зажити по панськи — і Іванко заповнив усі шпари в своїй голові такими мріями. Михасько також ішов слідом за своїм старшим братом.

Батько працює, що аж в каблуку зачало його гнути від надмірної праці і ніяк не може дочекатися ані адвоката, ані доктора зі своїх синів, а довги ростуть і ростуть чимраз більші. Гарасим орав стерню. Він думав орати доти, доки годен, а як добре замерзне то тоді вже відвезе тих кілька фір пшениці. Досвіта погодував коні як звичайно, запряг до "салкі" і пішов на поле. Земля замерзла, плуг ніяк не хоче вчепитися. Гарасим завернув коні додому. Він перепряг до воза, заїхав до шпихліра і насипав пшениці. Доки насипав повну бажку, то сорочка стала мокра на ньому, але він не мав часу думати про таку марницю, обернув кіньми і поїхав до міста.

(Далі буде.)

До українських робітників і фармерів в Канаді!

ВІДОЗВА ЦК КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ Й ГОЛОВНОГО УКРАЇНСЬКОГО АҐІТПРОПУ КПК

Товариші й Товариски!

Кроваві події на Західній Україні знайшли особливе відчуття серед українських робітників й фармерів Канади. Вістки з преси, тисячі листів від тих, що переносять катування польського фашізму, знаходять у Вас, товариші українські робітники і фармері, природно-болючий відгомін тих терпінь й страждань, якими залита зараз ціла Західня Україна.

Тоді, коли по другім березі Збруча, на Радянській Україні, робітництво й селянство святкує перемогу й злобутки жовтня, розвиваючи країну на всіх ділянках життя, тоді Західня Україна вступає в боротьбу за визволення.

Заграва пожеж на Західній Україні освітлює боротьбу української людности за визволення. Горять стирти збіжжя, що їх селянин та робітник збирав і складав за 14 або й 18 сніп. Горять податкові уряди, куди селянин мусів зносити останню кервавицю.

Так боровся за землю й волю, за визволення зпід царя та пана, російський і український селянин 1905 р; так боровся остацніми літами проти англійського лорда ірлянський селянин; так боряться тепер зі своїми й чужими гнобителями робітництво і селянство Китаю та Індії. Ця боротьба прийде вкінці до остаточного завершення.

Під цю важливу пору для трудящого народу Західньої України українська буржуазія перестрашилася масових виступів селянства, предбачуючи страту контролі над масами селянства, бо воно почала радикалізуватися.

Тоді, коли тисячі жандармів, цілі полки війська та озброєні фашістівські банди лютують і мордують українське селянство від дитини до старця, щоб тільки здушити революційний рух, коли країна перебуває в справжньому стані облоги, коли солдатеска нищить останній нужденний дорібок селянина, коли кидають бомби в натовп людей, коли нищиться культурний дорібок західньо-українського селянина і робітника, коли польська фашістська преса заявляє, що це тільки "початки державної роботи на Західній Україні", — от власне тоді українська буржуазія, в спілці з польською буржуазією, осуджує революційний виступ українського селянства й закликає український нарід зберігти під свистом фашістських нагаїв і куль "рівновагу духа і покори".

Українська буржуазія в Канаді, жиючи в країні "просперіті й бизнесу", підходить до кровавих змагань українського і селянства з бізнесового боку. Та українська буржуазія в Канаді, що цілими роками була вірною слугою канадійської буржуазії, що цілими роками шкодила кожному революційному рухові, що гордилась тим, що помагає більшим панам нищити революційний рух взагалі, а серед українських робітників і фармерів зокрема — та канадійсько - українська буржуазія, доцінюючи хищництва серед українських робітників і фармерів, і знає лицемірно, що революційні змагання на Західній Україні також бере собі до серця.

Товариші! Особливо під цю пору треба Вам пізнати правду, треба Вам пізнати шлях, яким піде Західня Україна до повного соціяльного і національного визволення. Але ціли ки один шлях здобуття землі й волі для трудящих Західньої України і цей шлях вказує Комуністична Партія Західньої України, що разом з Комуністичною Партією Польщі і при допомозі пролетаріяту цілого світу — зорґанізуваною революційною клясовою боротьбою знищить імперіялістичну Польщу, а на її звалищах збудує Радянську Польщу, а Західню Україну злучить з Радянською Україною.

З Економічного боку Західня Україна належить до найбільш нужденних країн світа. Уже 1900 року в самій тільки Галичині було 1,200,000 зайвих рук. 96 відсотків населення Західньої України — це селяни. 60 відсотків селянських "господарств" не мають землі, або мають не більше як три акри. 88 відсотків селян не може прохарчуватись зі своєї землі, бо 40 відсотків усьої землі на Західній Україні в руках поміщиків. Населення голодує, а кому вдається — еміґрує.

А те велике число західньо-української іміґрації в Канаді, в Злучених Державах Америки, в Бразилі, у Франці, і т. д., — чи ж не вигнав її земельний і фізичний голод?

Чи забули ви, як кровавими ногами ступали ви по розлогих панських ланах, вже від ранніх літ?

Товариші. Ніхто не дасть землі західньо - українському селянинові, як він сам собі не візьме в організованій революційній боротьбі під проводом Комуністичної Партії. Так само, як буржуазно-"демократична" Чехія не дала землі безземельному і малоземельному селянинові, як не дала землі польському бідному селянинові шляхетська Польща, так само не дасть землі західньо-українському селянинові ніяка "національна" Україна, крім України Радянської.

Вас, товариші українські робітники і фармері, хвилює також розбій польського фашізму на культурному полі.

Польський фашізм прямує до цілковитого знищення української культури. Йому обєктивно допомагає в тому український соціял-фашізм, що солідаризується з польським фашізмом в поході на СРСР, а зокрема на Радянську Україну, на ту Україну, де диктатура пролетаріяту дала можливість українській національності сконсолідуватись в державну націю, піднести до рівня розвинених державних націй. Рад. Україна підносить нечувано швидким темпом свій культурний та економічний розвиток. Західня Україна, вступаючи в бій за визволення, мусить мати на увазі шлях визволення і розвитку Радянської України.

Помагати визваленню Західньої України, це значить піддержувати боротьбу, що ведеться під проводом Комуністичної Партії Західньої України, Комуністичної Партії Польщі, це значить піддержувати боротьбу Комуністичної Партії Канади. Світовий пролетаріят чуло прислуховувався до кровавого розбою фашізму на Західній Україні і в цілій Польщі. Клясово свідоме робітництво других націй стало в обороні покривдженого українського селянина, демонструючи і зводячи бої з приятелями Пілсудського, з місцевою канадійською пілсудчиною на вулицях Торонта, Монтреалу і других міст.

Товариші українські робітники і фармері! Під цю важну хвилю ще тісніше звязуйте себе з Комуністичною Партією, яка одинока клясовою боротьбою визволить Західню Україну і всіх покривджених. Не давайте віри підлесливим брехням української і другої буржуазії. Ставайте в боєві ряди Комуністичної Партії. Ставайте членами українських робітничих організацій Товариства Український Робітниче - Фармерський Дім і Робітничого Запомогового Товариства!

Хай живе визвольна боротьба селянства і робітництва на Західній Україні під Проводом Комуністичної Партії!

Хай живе злука Західньої України з Радянською Україною!

Хай живе Радянська Польща!

Хай розвивається революційна клясова боротьба в Канаді під проводом Комуністичної Партії Канади!

За Центральний Комітет Комуністичної Партії Канади,
ТИМ БАК, секретар.

За Головний Краєвий Український Аґітаційно - пропаґандовий Комітет Компартії Канади,
Б. ОЛИН, секретар.

ПЕРЕДМОВА ДО СТАТУТА КФЛЄ

(Канадійська Фармерська Ліґа Єдности є за усуспільненням всіх засобів продукції, а це є соціялізм.)

Капіталістичне суспільство основується на визиску робітників і фармерів. Засоби продукції майна та ціла кредитна система є досереджені в руках кількох фінансових баронів. Таким способом капіталістична кляса перемінює працю мас в приватний профіт. Соціяльні і економічні потреби працюючих занимають завжди друге місце по профіті визискуючих паразитів з буржуазного суспільства.

Ця система приватної власности спричинює на однім кінці маси збільшуючі себе маєтки для капіталістів, а з другого кінця зростаюче зубожіння і деградація для всіх тих, які сповнюють корисну роботу.

Фармері не творять обєднаної кляси. Багатші фармері мають спільні інтереси з капіталістами. Але бідні фармері не мають нічого до втрачення а всіхно обєднані через повстання капіталізму. В добі пісним крізи стає наглядна клясова ріжниця. Із розвитком великих капіталістичних фармів число багатих фармерів зачинає маліти. Велика маса задовжених бідних фармерів зростає з кожним збільшенням продуктивного вдосконалення і для них немає іншого виходу, тілки цілковите повалення капіталізму.

Капіталістичні уряди, це виконавчі комітети для капіталістичної кляси. Вони виражують собою силу держави — це є засіб тримати утнетені класи в невільництві і залежності, визнати за ними право приватної власности, плачення тонків та вимушування процентів.

Повстаючи з самого характеру приватної власности, економічні кризи відбуваються коштом життєвого рівня робітників ріллі і фаборики. Міжнародні суперництва викликані імперіялізмом, спричинюють війни, в яких працюючі терплять смерть і муки.

Тільки оперта на усуспільненні засобів продукції та розподілу соціялістична система може усунути капіталістичне невільництво і вдоволити потреби робітників та бідних фармерів. Для здійснення цього треба вивластити капіталістів, повалити їхні уряди та встановити владу робітників і бідних фармерів.

Це є завдання, яке історія поставила перед трудящих, завдання, яке можна виконати тільки при тіснім обєднанні бідних фармерів з промисловими робітниками. За довго вже натроюджували політичні буржуазні партачі бідних фармерів проти промислових робітників, граючи на дудку злуди, що можна зреформувати капіталізм. Одною з таких злуд були фармерські організації, які усувають боротьбу за соціялізм і служать тільки для більшого обезсилення фармерів під покровом фінансового капіталу.

Радянські робітники і селяне вже показали дорогу, як побороти панів та будувати соціялізм. Супроти найзавзятішого опору імперіялістичного світа Радянський Союз стоїть нині сильніший як коли перед тим. Канадійська Фармерська Ліґа Єдности зробить все можливе, щоби вказати працюючим дійсний характер першої Соціялістичної Республіки. Вона буде поборювати брехні та очернення капіталістичної преси і гуртувати бідних фармерів для захисту й оборони Радянського Союза перед імперіялістичними атаками.

Ціли і завдання Канадійської Фармерської Ліґи Єдности є ціли і завдання революційних робітників міста. Основуючися на місцевих комітетах акції Ліґа буде проводити боротьбою бідних фармерів для вдоволення їхніх домагань і потреб. Вона осуджує всі програми існуючих досі фармерських орґанізацій та пшеничного пулу. Вона буде продовжати клясову боротьбу проти визискувачів. Цю боротьбу вона буде вести в кожнім можливім напрямку внутрі і зовні інших фармерських орґанізацій та капіталістичних урядів. Вона гуртуватиме фармерську молодіж та жіноцтво для обєднаної акції. Вона будуватиме сильну орґанізацію бідних фармерів для єдности з боєвими промисловими робітниками. Вона буде боротися в цілім повалення капіталістів і їхніх партій а за встановлення соціялізму.

РОЩЕННЯ АЛЬФАЛЬФИ В АЛБЕРТІ

(Продовження.)

Не сіяти на стерні.

Дехто говорить, що можна сіяти альфальфу на стерні. Однак це не є порадно, бо головно в посушливих околицях на ріллі з стерні трудно дістати добре вбите посівне ложе. Пухка земля скоро випаровує і на ній альфальфа не буде добре сходити. Твердо вбите посівне ложе є тому побажане, що воно має вогкість під верхом, яка доходить до насіньок альфальфи та звохчує їх і вони скоро кільчаться та виходять назверх.

Якщо стерня є на весні досить вохка, бо є й такі околиці, що мають і в стерні досить вохкости, так треба зорати вчасно, спаливши вперед стерню, наскільки можна, та заволочити і завалувати, щоби насінька бурянів в ній сходили скоро, та щоби можна повривати їх боронами чи ґралами ("дак - дут" культиваторами). Тоді горішня верства землі не висохне скоро, але це робити тільки тоді, як така стерня не має в собі багато насіння з бурянів.

Насіння альфальфи.

Є дуже важним мати саме найліпше насіння альфальфи. Таке, яке є офіціяльно ґрейдоване департаментом рільництва в Оттаві як число 1. Цей департамент має відділ чистого насіння, так званий Сід Бренч, який має свої офіси в кожній провінції. Або ще ліпше насіння від товариства реґістрованого насіння альфальфи в Брукс, Алберта. В Брукс вирощують альфальфу спеціяльно на насіння і продають його всіми усудами, як реґістроване чистосортне насіння, бо ростять його під урядовим доглядом. Є це найліпше насіння для Алберти, бо альбертійське.

Коли приходиться сіяти насіння нищого ґрейду, так треба провірити, скільки в ньому є насіння бурянів. Після закона про чистосортне насіння в ньому не повинно знаходитися більше, як пять насінок бурянів на одну унцію насіння альфальфи. Значить досить строго. Після закона кожний мішок насіння альфальфи виставлений на продаж мусить мати урядову посвідку що до ґрейду та до скількости бурянів в ньому і щодо рода бурянів. Це на те, що є деякі околиці вільні ще від деяких шкідливих бурянів, отже щоби фармер знав, що він купує альфальфу з бурянами і якими і чи він хоче замножити їх собі. Може він не хоче такої альфальфи з обави перед замноженням таких бурянів.

Фармер може також вислати пробку до Домініон Сід Бренч в Келґарі для провірення ґрейду та бурянів. Один фармер має право вислати без коштів три такі пробки в одним сезоні.

Імпортоване насіння.

Деякі торгові насінні фірми захвалюють імпортоване насіння альфальфи, але фармері мусять бути дуже обережні з ним, бо хто його знає, де воно виросло, в яких кліматичних умовинах і чи воно є досить видержливе на клімат в Алберті? Длятого ліпше є може трохи дороще заплатити за насіння в Алберті. Адрес товариства в Брукс є:

Grimm Alfalfa Seed Growers Association,
Brooks, Alta.

Фармері околиці Брукс спеціялізують в рощенні чистосортного насіння альфальфи і тому хто хоче дістати доброго насіння, повинен переписатися з ними на повищу адресу радше, як купувати від торговців насінням з невідомого жерела. Навіть поминувши вже небезпеку замножити собі непотрібних бурянів з таким насінням, фармер не має певности, чи насіння з теплішої околиці відповідне на альбертійські умовини.

Нащіплювання бактеріями.

Коли сіяти насіння альфальфи на ріллі, на якій не було ще ніколи альфальфи або солодкої конюшини, є порадно нащіпити таку ріллю азотними бактеріями або як тут звуть культурами. Ці азотні бактерії ростуть на корінцях альфальфи і є потрібні для нормального росту рослини. Відно відні є три роди нащіплювання тими азотними бактеріями:

1. Змішання штучно приготованих азотних культур з насінням альфальфи.

2. Змішання до насіння альфальфи землі з ріллі, на якій росла альфальфа, або солодка конюшина, при помочі клею.

3. Насівання розмішеної глини з старої ріллі, на якій росла альфальфа, на нову, на якій хочемо сіяти її.

Після своєї вартости то всі ці три методи є в такім порядку, як тут їх поміщено. Поговоримо про кожну з них зокрема.

(Далі буде.)

ОБЇЗДКА ОРҐАНІЗАТОРА КАНАДІЙСЬКОЇ ФАРМЕРСЬКОЇ ЛІҐИ ЄДНОСТИ В ПІВНІЧНІЙ АЛБЕРТІ

Оцею дорогою повідомляється всіх читачів і симпатиків робітничо-фармерської преси, всіх українських фармерів в північній Алберті, що на домагання делеґатів на фармерську конференцію, яка відбулася в Едмонтоні на 13 і 14 грудня і на якій було поверх 150 фармерських делеґатів з ріжних місцевостей Алберти та ріжних народностей, новозаложена боєва фармерська орґанізація "Канадійська Фармерська Ліґа Єдности" висилає на обїздку т. К. Екселсона, члена краєвої екзекутиви вище згаданої орґанізації.

Товариш Екселсон пояснить обширно ціль і завдання нової боєвої фармерської орґанізації і ті причини, які заставили бідних фармерів орґанізуватися до боротьби за право на життя. Прийдіть і послухайте, що треба вам робити, щоб вашу працю не забірали від вас за дармо ненаситні капіталісти, а вас самих не оставляли боротися зі страшними злиднями.

Всі бідні фармері повинні ставати членами Канадійської Фармерської Ліґи Єдности. На членах наших робітничо-фармерських орґанізацій, на читачах нашої робітничо-фармерської преси і на наших симпатиках лежить обовязок стати орґанізаторами цеї фармерської орґанізації в себе на місцях. Говоріть про неї всім бідним фармерам, кажіть їм, щоб вони сходилися чисельно на мітінґи т. Екселсона, а там почують про те, що треба робити, щоб позбутися капіталістичного визиску і зажити таким життям, яке кожному трудящому фармереві належиться.

Будуйте нову боєву фармерську орґанізацію, яку започаткували бідні клясово свідомі фармері! Боріться за клясовий провід в цій орґанізації, за ту програму, яку ухвалили фармерські конференції в трох степових провінціях! Подбайте, щоб ця орґанізація тісно обєдналася з робітничою боєвою орґанізацією в Канаді — Воркерс Юниті Ліґ або Ліґа Робітничої Єдности! Бо тільки спільне обєднання бідних фармерів з робітниками положить кінець нинішній системі визиску і збудує для працюючої кляси нове, краще життя.

Зазначуємо, що т. Екселсон буде промовляти на мітінґах тільки по анґлійськи. Тому товариші на місцях повинні постаратися, щоб на мітінґу був такий товариш, який міг би сказати присутним фармерам про Канадійську Фармерську Ліґу Єдности по українськи.

Тов. Екселсон відвідає слідуючі місцевости в північній Алберті:

Верміліон — в четвер, 25 грудня, в год. 7 вечером, в Укр. Народнім Домі.

Минборн — в пятницю, 26 грудня, в год. 7 вечером, місця ще не назначено.

Інісфрі — в суботу, 27 грудня, в год. 7-ій вечером, в Комюніті Гол.

Ренфорлі — в неділю, 28 грудня, в год. 2 по полудні, в Укр. Фармерськім Домі.

Ренфорлі — в неділю, 28 грудня, в год. 7 вечером, в Комюніті Гол.

Лавой — в понеділок, 29 грудня, в год. 7 вечером, в Ю.Ф.А. салі.

Ветревил — у вівторок, 30 грудня, в год. 7 вечером, в Укр. Робітничім Домі.

Ворвик — в середу, 31 грудня, в 7 год. вечером, в Укр. Фармерськім Домі.

Інленд — в четвер, 1 січня, в год. 7 вечером, в Укр. Фармерськім Домі.

Роял Парк — в пятницю, 2 січня, в год. 7 вечером, в Укр. Народнім Домі.

Мондейр — в суботу, 3 січня, в год. 7 вечером, в Укр. Фармерськім Домі.

Гилядр — в суботу, 3 січня, в год. 2 по полудні, в Укр. Фармерськім Домі.

Едмонтон — в неділю, 4 січня, в год. 8 вечером, в Мус Гол.

Торгилд — в понеділок, 5 січня, в год. 7 вечером, місця ще не назначено.

Васкетно — у вівторок, 6 січня, в год. 7 вечером, в Комюніті Гол.

Ворспайт — в середу, 7 січня, в год. 7 вечером, в Комюніті Гол.

Смоки Лейк — в четвер, 8 січня, в год. 7 вечером, в Укр. Народнім Домі.

Пакан — в четвер, 8 січня, в год. 2 по полудні, в Укр. Фармерськім Домі.

Едванд — в пятницю, 9 січня, в год. 7 вечером, в Укр. Фармерськім Домі.

Беліс — в суботу, 10 січня, в год. 2 по полудні, в Укр. Фармерськім Домі.

Вільна — в суботу, 10 січня, в год. 7 вечером, місця ще не назначено.

Спеден — в неділю, 11 січня, в год. 2 по полудні, в Укр. Фармерськім Домі.

Лейк Еліза — у вівторок, 13 січня, в год. 7 вечером, в Укр. Фармерськім Домі.

Примула — в четвер, 15 січня, в год. 7 вечером, в Укр. Фармерськім Домі.

Портери Велей — в пятницю, 16 січня, в год. 7 вечером, місця ще не назначено.

Дервент — в суботу, 17 січня, в год. 7 вечером, в Укр. Фармерськім Домі.

Слава — в неділю, 18 січня, в год. 2 по полудні, в Укр. Фармерськім Домі.

Мирнам — в неділю, 18 січня, в год. 7 вечером, в Укр. Фармерськім Домі.

Бовалон — в понеділок, 19 січня, в год. 7 вечером, в Комюніті Гол.

Котрі фармерські околиці в Алберті хотіли б мати у себе орґанізатора Канадійської Фармерської Ліґи Єдности і почути його промови, хай негайно пишуть в українській мові на нищe подану адресу:

J. Klybanowsky,
Ukrainian Labor Temple
10628—96th St., Edmonton, Alta.

FARMER'S LIFE

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year $2.00

Telephone: 51 465

ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ

часопис для українського фармерства в Канаді — виходить кожної середи. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Українськім Робітничім Домі, на розі вулиць Причард і МекГреґор, у Вінніпеґу, Ман.

Передплата на рік $2.00

Адреса:

FARMER'S LIFE

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПРАВДИВИЙ БОЄВИК Є ТОЙ, ХТО В ТЯЖКІ ЧАСИ ДОБРЕ БЄТЬСЯ

Коли для маси працюючого народа є добрі часи, значить порівнуючо добрі, бо для неї дійсно не було ніколи добрих часів, і коли поодинокі члени працюючої кляси стають на дорогу клясової боротьби та йдуть в ряди орґанізованих робітників рілль і фабрики, коли помагають ширити рух працюючих через поширювання преси працюючих, отже через видатну поміч цій своїй пресі та цим своїм орґанізаціям, так це не є геройство. Тоді не є трудно дати, як в людини зайвий гріш.

Не трудно битися з ворогом, як він слабий. Але тоді це є геройством битися з ворогом, коли ворог є сильний, завзятий, а сили працюючих роздріблені, неопаяні ще досить сильно, дають себе ще дробити панським агентам та нацькувати одни на другого. О, тоді боротися з ворогом, це є вже велике геройство! Тоді треба сильної віри в себе і в слушність своєї справи, щоби видержати на позиції!

Однак є герої, що видержують! І вони звичайно побіджають ворога! Вони звичайно осягають мету, яку осягнути постановили собі! Є люди так завзяті і так крепко переконані в слушність своєї справи, що коли всі інші покидають ряди, вони не вступають назад, але з тим більшим завзяттям вдаряють на ворога!

Так само всі ці читачі і читачки робітничо-фармеської преси, які тепер, в критичнім положенню, в часі кризи, вступають з поля бою, не є героями, не є навіть добрими вояками. Це слабодухи і боягузи. Власне тепер більш, як коли, треба бути завзятим і не уступити з поля бою ані на цаль. Власне тепер, коли посилюється рільнича і промислова криза, не вільно нікому з нас покидати позицій та послаблювати хід боротьби. Власне тепер більш, як коли, треба зробити все можливе, щоби скріпити всі свої робітничо-фармерські орґанізації та свою робітничо-фармерську пресу. А скріпимо її, як всі вирівнаємо залеглі передплати, здобудемо пресового фонду та придбаємо кількох нових передплатників.

Ці речі не є такі трудні до виконання, як ми всі тільки схочемо виконати їх. Однак треба насамперед хотіти!

КОНФЕРЕНЦІЇ БІДНИХ ФАРМЕРІВ НАЧЕРКНУЛИ БОЄВІ ЗАВДАННЯ

Всі чотири конференції, скликані Фармерською Освітньою Ліґою, вже відбулися і були надзвичайно успішні. Ніхто не очікував, що на ці конференції прибуде стільки делеґатів, скільки їх прибуло. І це велике число делеґатів доказало ясно і недвозначно, що хоч трудно фармерові розкрутити долара на поживу, одежу і інші конечности до хати, він всеж таки не хоче піддаватися без протесту панському визискові. Не хоче складати руки навхрест та чекати "божого змилування", бо його не буде, але кожному бідному фармерові стає яснішe що дня, що треба "рухатися", треба братися до орґанізації і боротися за свої права людини! Це кожний якось так природно зачав відчувати. Длятого фармері стяглися з останнього і вислали таке велике число делеґатів.

На цьому вони не завелися. Кожна з конференцій випрацювала і приняла боєву програму проти капіталістичної кляси. Програму боротьби з визискувачами аж до остаточної побіди! Аж доти, доки орґанізоване бідне фармерство, обєднане є орґанізованим промисловим робітництвом разом не повалить остаточно влади панів капіталістів та не встановить свою власну владу працюючих. Аж вона, ця влада працюючих, усуне всякий визиск, як усунула його в Радянськім Союзі. Аж тоді бідні фармері зазнають людяного життя. Нині хоч би вони робили ще раз стільки, скільки зараз роблять, вони самотужки справедливості не дібються. Панська кляса визискувачів є добре орґанізована і має до своєї розпорядимости всі орґани влади: позицію, військо, суди, церкви, школи, попів, суддів, пресу, редакторів, учителів і професорів. Це все на услугах панської кляси, а напроти кляси працюючих. Отже неорґанізовано тут нічого не вдієш. Це бідні фармері вже зрозуміли.

Самі фармері, навіть як добре орґанізовані, таки нічого не вдіють, бо панські осередки влади є в містах. Треба в містах союзників з промислових робітників, які є орґанізовані. Ці дали брати праці можуть усунути несправедливість, усуваючи панську від всякої влади. І вони усунуть, тільки як попрацюють щиро під проводом панської думної ідеї працюючих, яка гуртується в політичні партії працюючих, це є в комуністичній партії. Комуністичні партії є вже в кожній країні.

ВСІ ЗА ОДНОГО, ОДИН ЗА ВСІХ.

Для цього треба, щоби тепер всі делеґати, які були на цих конференціях, взялися добре за орґанізацію комітетів акції. Треба, щоби кожний свідомий бідний фармер став вояком в боротьбі за справедливість і освідомляв своїх сусідів та знайомих, других таких бідних фармерів як вище. Разом хай творять комітет акції. Гаслом цих комітетів акції повинно бути: всі за одного, один за всіх. Ці комітети акції треба орґанізувати якнайскорше, бо кріза не меншає, а більшає і треба буде, щоби вони були готові до праці, до ставлення орґанізованого опору викиданню з фармів та випродажі за довги і податки. Щоби вони вміли ставити громадно домагання, які принято, як негайні домагання для забезпечення прожитку бідним фармерам, для запевнення шкіл бідним фармерським дітям, для одержання безплатних лікарів і шпиталів, для проведення кампанії за сканцелюванням всіх довгів і податків для бідних фармерів та для запевнення урядами мінімум приходу в рік, щоби було з чого вдержатися сімям бідних фармерів. За цим, щоби панські уряди оподаткували на ці потреби багатих власників всіх компаній, які роками визискували і рабували працююче населення Канади.

В околицях, де є скрайна нужда, а ніхто не хоче дати помочі, такі комітети акції повинні устроїти похід голодних до міст, але орґанізований похід. Наприклад, нам пишуть з одної околиці Манітоби, що там є кільканацять фармерських родин, яким грозить абсолютна голодова смерть. Є це родини анґлійських, французьких і українських фармерів. Там в цій місцевости треба такого Комітету Акції хочби завтра, щоби зорґанізувати похід всіх, хто може йти і має в чім, до айнблищого міста та звідтіля, як не буде помочі, до парляментарного будинку в Вінніпеґу. Якщо є другі сусідні околиці, в яких є подібне положення, зорґанізувати їх і разом всі в похід на Вінніпеґ! Хай пани побачать, як не хочуть вірити, що є голодні і бідні.

НАБІК МІЖУСОБИЦІ, РАЗОМ ДО БОРОТЬБИ.

Сотки других справ є до полагодження для таких комітетів акції. І про це повинен подбати якнайскорше вже новий Виконавчий Комітет Канадійської Фармерської Ліґи Єдности. Віримо, що як він тільки зможе зіхатися, він подумає над цим. Однак, товариші, без активної допомоги, матеріяльної і моральної комітет в Саскатуні, ані місцеві комітети акції багато не зроблять. Треба, щоби кожний свідомий читач і кожна читачка, помагали і також посвячували себе для цього діла. Коли головний комітет з Саскатуну дасть які вказівки та поради чи приручення, їх треба старатися виконати та після них поступати. Тоді орґанізація буде дійствувати, функціонувати. Буде мати успіхи. З нею мусять числитися.

Бідні фармері мусять тямити, що тепер, де спільний ворог-капіталіст наступає однаково на всіх бідних фармерів, немає місця особистим роздорам, упередженням і сваркам, чи злости одного на другого. Це було і повинно забутися. Ми всі не знали, чому нам біда і думали ми, що то сусід нам ворог. Ми не бачили великого ворога, правдивого ворога, яким є ціла пануюча кляса, яка визискувала нас і завзялася далі за всяку ціну визискувати. Наш гнів навіть не є проти галузок та суків, а проти головного кореня. Не проти місцевих малих посередників, але проти самого ядра капіталізму і його влади. Усунувши корінь, з малими галузками і сучками працюючий люд дасть собі скоро раду. Очевидно, цим не хочемо сказати, що треба таких місцевих панків та кандидатів на панків гладити та пособляти їм, але не треба звертати наше вістря насамперед проти них. Це не є наша ціль. Деякі з них також ледве клигають і з продовженням кризи будуть тратити свої "бизнеси", аж патинки будуть губити. Це ми їм давно предсказували і воно вже діється!

Так делеґати, як всі клясово свідомі бідні фармері і робітники в фабриках знають вже, що як довго панської влади, так довго ані кооперативи, ані пули, ані ніякі інші орґанізації бідним не поможуть. Тільки усунення пануючої кляси від влади і встановлення влади працюючих може помогти бідним. Бідаків є на світі сотки разів більше, як багачів. Ніодин багач сам на себе багацтва не наробив, тільки завжди хтось на него наробив і тому це є несправедливо та мусить бути змінене.

Канадійська Фармерська Ліґа Єдности і Робітнича Ліґа Єдности, це дві орґанізації працюючих, які обєднавши в собі якнайбільше число працюючих і йдучи під проводом Кмопартії здобудуть для працюючої кляси волю і встановлять такі життєві відносини, що визиску не буде.

Отже, до діла, делеґати! До праці всі товариші!

ФАБРИКАНТИ ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ.

Онтерійські фабриканти є дуже заохочені митовою охороною консервативного уряду і вони очікують на слідуючій сесії парляменту на весні дальшого збільшення мита на чужі товари. Вони заздалегідь лагодяться виступити масово перед урядом на тій сесії та домагатися піднесення мита на всякі товари, які вони виробляють.

Повчитися-б фармерам в канадійських фабрикантів. Фармері досі не є обєднані не те на всеканадійську скалю, але навіть в одній провінції вони не обєднані. Ба навіть в одній околиці вони не всі в одне тягнуть!

Фармері страшно нерозумно роблять, що даються ділити панським аґентам. А панськими аґентами є всі попи, майже всі учителі, всі менші бизнесмени та всякі політичні наганячі.

Нема на світі нічого без причини. Всьому є якась причина. Є причина і всім вірам, релігіям, сектам та віруванням. Чи застановлялися ви коли над цим, чому то є стільки ріжних релігійних сект? Вони є на те, щоби вносити між народ праці роздори і ненависть. Коли працюючі будуть ненавидітися, так між ними тоді прийти до порозуміння.

Коли працюючі порозуміли-ся-б, а їх-же така маса, так визискувачі не мали би кого визискувати. Маса працюючих здавила-б всіх неробів. Длятого панам треба ділити народ праці на ріжні релігійні секти. Але простий хлопський розум повинен нам сказати, що якби одна якась віра була правдива, то не було б інших вір, які теж твердять, що її вони правдиві.

Виходить, що всі віри є неправдиві. І наука уважає їх за такі. Тому працюючий народ повинен залишити неправду всяких попів, а взятися до правдивої науки. Правдива наука є ця, яку ми можемо поняти нашими змислами і на що маємо докази, що воно так, а не інакше. На що нема доказів, лише кажуть нам "вірити" це не є правдиве. Це навіть може бути велика неправда.

Фармерам вчитися треба правди і зрозуміти всю панську неправду. Треба обєднуватися на корінити зпоміж себе всі сварки і роздори та ненависть, що їх позасівали панські аґенти. Треба брати приклад з панів: вони в нічого не вірять, а обєднані вони ради визиску.

Селянство Радянського Союза покидає масово віру в надприродні сили та відкидає неправдиві нарікання попів. Тому воно зараз є обєднане і громадно перетворює старий порядок села на новий. Заводить колективи, цебто спільне господарство на велику скалю. Всі землі є обєднані в великі ґрунтарні, а всі селяни спільно їх обробляють модерними машинами.

Це дає збільшений видаток з акра, отже більший прихід. А це означає добробут.

ЧОМУ ПРОСИТИ, А НЕ ДОМАГАТИСЯ

Один з наших читачів у Веригін, Саск. прислав нам копію резолюцій, які були ухвалені на фармерськім мітінґу, що відбувся в згаданім містечку на 13 грудня. Цей читач просить нас, щоб ми переложили оті резолюції на українську мову і помістили їх в "Фармерськім Життю".

"Фармерське Життя", як дійсна фармерська ґазета, яка віддала себе всеціло боротьбі за інтереси бідних фармерів яка взиває їх орґанізуватися і боротися за краще життя, яка каже, що тільки при помочі фармерської боєвої орґанізації, при повній злуці і підтримці індустріяльних робітників працююча кляса повалить нинішну систему визиску, — радіє всяким найменшим рухом бідних фармерів, який має на меті визволити їх з капіталістичного ярма.

Однак "Фармерське Життя" кількома наворотами писало, щоб бідні фармері затямили собі, що просьба, а боротьба не можуть йти впарі, що бідні фармері, які десятки років томляться на своїх не своїх фармах, поливають їх потом і кровю на те тільки, щоб збагатити багачів, а самим вічно терпіти злидні і недостатки, не повинні понижати себе якимись там просьбами до буржуазних урядів, а гостро домагатись від них, щоб їм дано право на життя, бо вони люди і хочуть жити, а не вічно терпіти від капіталістичних хижаків, що завжди забірають фармерську працю задармо.

Не чуже , а своє відберемо.

Сумно воно дуже, що бідні фармері, зібрані на згаданім мітінґу у Веригін, цего не знали, або далися повести горстці реформістів, які вірять, що проти капіталізму не треба боротися, що його можна якось полатати і все буде добре. Розкладаючого капіталізму латати не можна, бо він своє віджив, він стоїть над безоднею пропасти, в яку бідні фармері і робітники повинні його як найскорше трутити.

Бідні клясово свідомі фармері не просять нічого від панських урядів, а прямо домагаються і заявляють, що коли їх домагання не будуть виконані, то вони візьмуть собі силою те, що їм належиться. А сила та міститься в сильній боєвій фармерській орґанізації.

Однак веригінські фармері не заговорили в своїх резолюціях до уряду такою мовою, якою повинні були заговорити. Вони не домагаються від уряду, а немнечько просять вглянути в їх обставини і змилуватися над їх тяжким положенням. А це є рабство, якого час визбутися вже!

Уряд з просьб сміється.

Хто ж є той уряд, в якого вони просять ласки та змилування? Цей уряд є слугою канадійських капіталістів, який ніколи не служив і не буде служити інтересам працюючої кляси. Він завжди стоїть на сторожі інтересів фабрикантів, банкирів, морґеджевих компаній та компаній рільничих знарядів, які забрали весь доробок бідних фармерів і будуть забірати так довго, як довго буде існувати нинішна капіталістична система визиску, яка є леґалізована тим урядом, якого зараз веригінські фармері просять змилуватися над їх тяжким положенням.

В своїх резолюціях веригінські фармері просять Бенета, Віра, Ендерсона і свого домініяльного посла МекФія, щоб вони негайно ухвалили **частинну мораторію**, щоб домініяльний уряд заґарантував їм **70 центів за бушель пшениці ч. 1 нортерн доставлений у Форт Вил'ям**, щоб домініяльний уряд назначив раду, яка мала б пильнувати, щоб ціни, які фармер платить за товари, які він купує, рівнялися пропорціонально до цін, які він виручає за свої продукти.

Дальше веригінські фармері просять домініяльний уряд, щоб він встановив ціни за перевіз збіжжя і живого скоту. Щоб оті ціни за перевіз не виносили більше як 10% дійсної вартости на збіжжю і 3% дійсної вартости на живому скотові. Такі ціни мали б платити за фрейт фармері центрального Саскечевану, а всі інші відповідно до віддалення від Форт Вил'ям.

"Смиренно і покірно прошу".

Ще інша резолюція говорить, щоб не рахувати фармерам ніякого проценту від морґеджів та аґріментів в 1930 р., а коли який фармер заплатив вже такий процент, то щоб зарахувати йому це до истини. Не сміє також бути дальших форкложюрс на землю і фармерські знаряди.

Згаданий мітінґ просить теж від домініяльного уряду, щоб він негайно змінив кримінальний кодекс Канади і караз тяжкою вязницею тих, які продають пшеницю або якесь інше збіжжя, якого вони не можуть доручити.

Вкінці ще одна резолюція, щоб домініяльний уряд зробив порт Чорчил вільним портом для всіх націй, які будуть привозити свої товари до нього і брати за це в заміну канадійську пшеницю.

Так менше більше представляються резолюції ухвалені на фармерськім мітінґу у Веригін.

Ми не думаємо застановлятися над кожною з них окрема, бо читачі "Фармерського Життя" самі потраплять застановитися над їх вартістю для бідних фармерів. Скажемо тільки, що веригінські фармері не врятують себе від банкроцтва навіть тоді, коли б домініяльний уряд згодився на мінімальну ціну з 70 ц. за бушель пшениці ч. 1 нортерн доставлений у Форт Вил'ям. Тоді веригінські фармері одержали б за бушель такої пшениці около 52 ц. А скільки вони одержали б за другий, третий, четвертий, пятий і шестий ґрейд пшениці, це не тяжко обчислити хоч би дитині.

Не частинно, а цілковито.

Коли клясово свідомі фармері домагаються від урядів цілковитого сканцелювання довгів, звільнення їх від залеглих податків, утримано шкіл урядом через наложення податків на тих, які забрали фармерську працю і збили на ній мільйони, ґрейдування всяких фармерських продуктів самими фармерами, найменше $1,000 чистого річного доходу на утримання фамілії, безплатних шпиталів та лікарств, безпроцентової державної позички і багато інших справ, то веригінські фармері готові вдоволитися "частинною" мораторією, "вільним" для всіх націй портом Чорчил і 70-ма центами за бушель пшениці першого ґрейду доставленого у Форт Вил'ям.

Однак, що найважніше, це те, що веригінські фармері не домагаються від уряду всіх цих "полекш", але просять його **уклінно вглянути в їх резолюції**. У всіх 6-ох резолюціях, які були ухвалені фармерами на згаданім мітінґу, не найдете ніде того слова "домагаємося", але "просимо".

Геть з просьбами, бо лише діди просять, свідомі люди домагаються!

Не такий зараз час, щоб бідні фармері просили панський уряд рятувати їх з нинішнеї капіталістичної кризи. Не було б панських урядів, то не було б і кризи. Від панських урядів треба домагатися і то домагатися гостро, орґанізованим способом, а не просьбою.

І тому бідні канадійські фармері не повинні прислухуватися ніяким реформістам, будь вони пани, будь багачі фармері, не повинні просити, а повинні боротися за право на життя. Ми зараз маємо боєву фармерську орґанізацію — Канадійську Фармерську Ліґу Єдности — яка обєднує кругом себе все бідне фармерство Канади і поведе його не шляхом просьб, а шляхом клясової боротьби проти всіх паразитів, всіх визискувачів фармерської кляси та їх льокаїв. Тому ставайте членами Канадійської Фармерської Ліґи Єдности, будуйте її і зробіть її такою сильною, щоб вона не тільки виборола для вас ваші негайні домагання, але щоб, обєднавшись з революційним індустріяльним робітництвом, вкінці могла повалити нинішну капіталістичну систему з її урядами та заступити їх кращою системою та своїм робітничо-фармерським урядом!

Це один одинокий вихід для бідних фармерів та робітників. Хто з бідних фармерів думає, що є ще якийсь інший вихід, той скоро переконається, як грубо він помилявся.

КОГО ДАЮТЬ НА ВИСОКІ ПОСАДИ.

Непотверджена вістка говорить, що амбасадором Канади до Злучених Держав має бути іменований бувший намісник провінції Онтеріо і власник великих заводів Какшат Плав Ко, полковник Генрі Какшат, на місце уступившого по виборах амбасадора Месе-я з фірми Месей-Герис. Цей пан Какшат говорив недавно, що він є проти війни, але хотів би ще бачити одну війну, іменно проти червоної Москви, щоби її вичистити від більшовиків, яких він назвав паразитами.

НОВИЙ ПАНСЬКИЙ УРЯД ФРАНЦІЇ.

Париж, 13 грудня. — Сенатор Стег вспів сформувати новий французький уряд, який складається з так званих радикалів та центристів. Це є з буржуазних партій. Часописи говорять, що новий уряд є ліберальних поглядів і мабуть вдержиться. Бріян остає в нім як міністер закордонних справ. Він потрібний буржуазії до приготування нападу на Радянський Союз, як це доказала розправа над недавно судженими в Москві саботажниками і контрреволюціонерами. Часописи так і говорять, що закордонна політика Франції в нічім не зміниться. Значить приготування до війни продовжається.

ПРОТИФАШІСТСЬКІ КОМІТЕТИ.

В селі Бабина пов. Самбір — відбулися протифашістські збори селян при участи 70 людей. Вибрано протифашістський комітет в складі 16 людей.

Дня 3 листопада відбулася в містечку Фельштині, пов. Старий Самбір, протифашістська парада. Поліція всіх учасників (14) арештувала і притримала в тюрмі до слідуючого дня.

ВІДГОМІН ФАРМЕРСЬКИХ КОНФЕРЕНЦІЙ В ЗАХІДНІЙ КАНАДІ

Фармері-бідняки зірвали з старими фармерськими організаціями, в яких провід був в руках куркулів і реформістів і виступили на боєве поле клясової боротьби. Реформістів строго засуджено. Фармері признають провід Компартії. Рішили вислати фармерську делегацію до Радянського Союза. Ухвалили протест проти фашістського терору в Польщі. Всі за обороною країни Рад перед наїздниками.

Саскатун, Саск. — Серед великого ентузіязму та одноголосно ухвалили аграрні конференції, які останніми часами відбулися в степових провінціях, заснувати нову фармерську організацію під назвою Фармерс Юнаті Ліг (по українськи Фармерська Ліга Єдности). Ці конференції були дуже успішні і мали багато делегатів; найбільше було їх в Саскатуні, бо 250. Коли це пишеться, нема ще повного звіту з конференції в Едмонтоні.

Канадійська Фармерська Ліга Єдности не є тільки "іншою організацією". Це є новий рух. Він має нові засади, нову ціль і нову фільозофію. Цей рух означає цілковите зірвання від минулої традиції, бо всі попередні фармерські організації спіралися на ілюзії, що всі фармері становлять обєднану клясу з однаковими інтересами. Ліга відкидає цю фалшиву теорію. Ліга говорить, що в рільництві є також клясовий поділ, що фармері є поділені на багатих і бідних і що інтереси багатих фармерів є інтереси капіталізму. Що одинока надія бідних фармерів лежить в соціялізмі і що в наслідок цього така назва як "Юнайтед Фармерс" є не тільки неправильна, але й становить собою ілюзію, що веде прямо в багно реформізму та ставить бідних фармерів на ласку визискуючої їх буржуазії. Адже історія всіх бувших фармерських організацій доказує, що бідні фармері були завжди жертвенними козлами, коли приходило до вибору між їхнім добробутом, а домаганнями капіталістичної кляси. Фармерська Ліга Єдности спирається виключно на бідних фармерах. В цьому вона зриває з бувальщиною і ставить себе не тільки як нова організація, але як новий рух. І в цім власне лежить велике її значіння. Є це перший рішучий організаційний крок бідних фармерів в напрямі боєвої клясової боротьби за соціялізму.

ФЛЄ основується на місцевих комітетах акції, які зобовязані ставити опір викиданням з фармів та випродажі за довги, боротися за знесення всіх фармерських довгів, та за мінімальний річний прихід в $1,000 для всіх бідних фармерів, загарантований державою, яка повинна оподаткувати зиски корпорацій, що товстіють на рабункові фармерів. Далі домагатися безплатної лікарської і шпитальної опіки та безплатних шкіл і суспільного обезпечення.

Немає заміру зробити канадійську Фармерську Лігу Єдности тільки виключно західньою організацією, або обмежувати її тільки на фармерів збіжевиків. Нова організація буде всекраєва і комітети акції буде організовано по цілій країні, як тільки швидко буде можна. Назначиться організаторів Центр. Комітетом, щоби подорожували по фармерських округах, організували нові відділи Ліги та збирали передплату на офіціяльний орган Ліги "Фармер". Головний осідок Ліги буде в Саскатуні. Центр. Комітет складається з пятьох членів, з яких кожна конференція вибрала одного, а ці чотири виберуть пятого. Одного поміж себе ЦК назначить секретарем. Вкладки членські до Ліги є тільки $2.00 в рік і з цього 1 долар йде до головного офісу, а один остається в місцевого секретаря на місцеві потреби.

Часопис "Фармер" принято, як офіціяльний орган нової організації та підтверджено "Фармерське Життя", як офіціяльний орган для тих членів, які говорять тільки українською мовою.

Буде формуватися також Секція Молоді Ліги та Жіноча Секція і зробиться всьо можливе, щоби вони попирали Лігу.

Члени Ліги працюватимуть внутрі і назовні існуючих фармерських організацій з метою приєднання для програми ФЛЄ всіх бідних фармерів, які є членами в тих організаціях, як також для організування всіх неорганізованих фармерів.

Делегат за делегатом вставали та давали звіт про жахливі відносини в місцевості, з якої кожний прибув. Всі говорили одну і цю саму сумну історію. Марево голоду всюди! Деякі говорили про цілі фармерські родини, які жиють маринованим мясом ґофрів; інші про це, що фармері ріжуть худобу, щоби не загинути з голоду; про гори довгів та втрату надії на майбутнє. Освітлюючи, як бідні фармері є визискувані капіталістичними корпораціями, один фармер показав малу шрубку від рільничої машини і сказав, що за цю шрубку він мусів заплатити 8 бушлів пшениці, тоб то далеко більше, як пересічний канадієць з'їдає в однім році! Кожний делегат, який говорив, домагався, щоб підприняти якусь акцію, щоби забезпечити їхні домівки перед секвестраційними випродажами рабівничої буржуазії. В Ріджайні і Саскатуні були провідники від "правокрилих" фармерських організацій. На конференції в Ріджайні делегати казали бувшому президентові Фармерської Юнії Канади, МекНемі висказати засади нової організації, яку він організує під назвою Фармерс Нешенал Юніон. По скінченню своєї промови його гостро скритикували деякі делегати і товариші Вігінс і Морис, які сказали, що його програма є реакційна, а тільки замаскована лівими фразами. Тому доказано, що ця програма далеко не є радикальна, а навпаки є не тільки реакційна, але і наявно фашістська, бо вона показує капіталістами, як вести успішніше капіталізм. Його програму розбито в прах бурею строгої критики, яку він навіть не старався опрокидати.

На саскатунськім мітінгу провідники Юнайтед Фармерс оф Кенада старалися доказати, що вони є "більше червоні, як червоні". Вони хотіли чистої революції, незаплямленої якимись там негайними домаганнями. Після них всьо, що не є домаганням за чистий соціялізм, не є боротьбою за соціялізм. Але ці самі "джентелмени" розкрили свою нібито "чистість соціялістичну", коли предложили "націоналізацію грошей і землі" під капіталізмом. Вони також пішли "геть з повним посрамленням"!

На всіх конференціях признано і принято провід Комуністичної Партії Канади. Конференції привітали гучними оплесками вступні промови т. Мориса, в яких він давав начерк напрямної лінії та причини до цього. На конференції в Саскатуні один фармер сказав, що він вже через 20 років буває на ріжних фармерських конференціях, але промова т. Мориса це перша найкраща промова, яку він коли чув.

Принято одноголосно резолюцію, в якій члени Ліги зобовязуються обороняти Радянський Союз перед атаками імперіялістичних держав і в якій осуджується гостро кампанію брехонь і очернень про Радянський Союз і його мнимий "домінінґ", яку зараз розводять пани капіталісти в своїй пресі.

Вирішено підприняти кроки, щоби вислати делегацію канадійських фармерів до Радянського Союза ради "побачення на свої власні очі досягнень будови соціялізму", а ця делегація має опісля, по своїм повороті, відбути ряд мітінгів та поінформувати фармерів в Канаді про правдиві обставини в Радянськім Союзі.

Інша резолюція, яку принято одноголосно, говорить про осуд брутального фашістського терору в Польщі під диктатурою Пілсудського. Конференція заявилася, що вона "стоїть недвозначно за революційними боями мас проти диктатури Пілсудського, попирає боротьбу національних меншин за національне визволення, осуджує протиукраїнські та протиєврейські погроми та вітає день, коли Польща буде свобідна від капіталістичного утиску, а знайдеться під червоним прапором соціялізму, який одинокий уможливлює народам ріжних національностей і рас жити мирно разом".

Принято також з піднесенням резолюцію привіту до Всекитайського Конґресу Рад, який саме тепер засідає. Конференція висказала свою солідарність з Всекитайським Конґресом Рад, який привітано як "новий дальший крок в напрямі всесвітньої влади працюючих".

Конференції заявилися за домаганнями безробітних, осудили панські закони про волокитство, поліційний терор і нагаї і висказалися проти системи приспішування і нагінки на працю, за семигодинним днем праці і пятиденним тижнем; далі за необмеженим правом свободи слова і зборів та за негайним запереставнням депортування безробітних чужинецьких робітників.

Конференції виявили зростаючу боєвість пригнетених і визискуваних бідних жителів фармерів. Ці конференції замаркували новий етап в рільничій організації, етап, в якім визискувані робітники ріллі звертаються лицем до промислових організованих робітників в боротьбі за соціялізм. Щойно тепер починає сяяти над овидом "Світання Свободи для невільників фарми".

Дж. М. Клапк.

ЗАПРОДАЛИ ПУЛ КАНАДІЙСЬКИМ БАНКИРАМ

В недавнім числі "Фармерського Життя" ми вмістили довшу статтю "Банкирі говорять", в якій обширно описали, як то банкирі назначили на головного управителя канадійського пшеничного пулу Дж. МекФарленда, головного управителя одної з найбільших канадійських збіжевих компаній, Алберта Пасифік Ґрейн Ко.

МекФарленд зобовязавася "рятувати" канадійський пшеничний пул з його теперішнього скрутного положення та "вибороти" для канадійських фармерів кращі ціни на збіжжя. Він заявив, що пул наробив собі багато ворогів тим, що мав своїх представників у Великій Британії та інших европейських країнах, які продавали пулеву пшеницю впрост европейським мельникам, усунувши всяке посередництво. Розуміється, що цими ворогами пулу не були мельники, але приватні збіжеві компанії, які не терплять найменшої опозиції, хоч би навіть такої слабої, яку їм робив канадійський пшеничний пул, шукаючи збуту на пулеву пшеницю.

Тому ставши головним управителем канадійського пшеничного пулу, МекФарленд хотів відвдячитися банкирам за їх довіря до нього, як також не міг забути за своїх колеґів, які репрезентують приватні збіжеві компанії і негайно видав розпорядження, на підставі якого відкликається пулевих представників з Великої Британії та інших европейських країн. Він заявив, що буде продавати пулеву пшеницю в такий самий спосіб, в який продають приватні компанії, себто при помочі вінніпеґської збіжевої біржі та нею принятих правил.

Пул членом збіжевої біржі.

Канадійський пшеничний пул також продавав своє збіжжя на вінніпеґській збіжевій біржі. Цего члени пулу може і не знали. Хто знає, чи були б навіть і знали, але це виявилось на переслуханні пулевих урядників збіжевою комісією, яку бувший саскечеванський премієр Ґардінер назначив був кілька місяців перед виборами в Саскечевані, щоб вона перевела слідство над продажю та трейдуванням канадійської пшениці. На одним таким засіданні урядники пулу признали, що вони продають свою пшеницю на вінніпеґській збіжевій біржі і аж тоді пулеві члени довідалися, що той пул, який повстав ніби длятого, щоб боротися проти приватних збіжевих компаній та вінніпеґської збіжевої біржі, сам покористовувався до великої міри тими самими способами продажі збіжжя що і всі інші приватні компанії, які гнездяться на збіжевій біржі у Вінніпеґу. Вже тоді урядники пулу показали себе несогірними приятелями приватних збіжевих компаній. Але деякі фармері, члени пулу, все ще таки думали, що пул має вільну руку в продажі свого збіжжя, бо коли б цего не мав, то не потреоував би утримувати своїх представників в кожній більшій европейській країні, яка купує канадійську пшеницю. І цими власне представниками пул потрапив затримати своє довіря між тими своїми членами, які не старалися слідити за його політикою.

Хоч співай "вічная память".

Зараз, коли МекФарленд відкликав цих представників з ріжних европейських країн, коли він заявив, що буде продавати пулеву пшеницю в такий самий спосіб, як це роблять всякі інші приватні збіжеві компанії, канадійські фармері, члени пулу, а головно бідні фармері, можуть собі сказати, що в Канаді ніякого пулу вже немає, навіть такого, який існував до цего часу. Не приніс він їм ніякої користи, але бодай назва існувала. Вона буде існувати й надалі, хоч може й не дуже довго, але зараз вже кожному бідному фармерові мусить стати ясним, що назначення МекФарленда на головного управителя канадійського пшеничного пулу канадійськими банкирами означає, що між пулом а приватною збіжевою компанією немає зараз найменшої ріжниці.

МекФарленд став необмеженим диктатором канадійського пшеничного пулу. Всі урядники пулу мусять танцювати так, як він їм заграє, бо МекФарленд є представником банкирів, а вони німими автоматами, які завжди сповняли волю банкирів, а зараз мусить це робити навіть на більшу скалю, як до цего часу. І так пропав той пул, який мав боротися проти приватних збіжевих компаній та проти вінніпеґської збіжевої біржі. Він найшовся в руках і під контролею тих людей, проти яких він організувався.

Ціни "ростуть" на долину.

Так скоро як МекФарленд заявив, що він відкликає пулевих представників з Европи, всі канадійські збіжеві компанії, всі банкирі, президент сіпіарської залізниці Біґі і всяка інша дрянь заявили, що це є дуже розумний крок, який усуне всякий антаґонізм европейських купців до пулу і тим самим ціни на пшеницю піднесуться. І коли ця дрянь ликувала та пророкувала кращі ціни на пшеницю, то пшениця постійно падала на ціні і далі паде.

Багато говорилося в Саскечевані про стопроцентовий примусовий пул, відбулося голосування пулевих членів над цею справою, яке однак виказало, що самі пулеві члени в загальній пропінії не вірять в новий примусовий пул, яким пулеві урядники хотіли рятувати свою шкіру. За примусовим пулом в Саскечевані заявилася заледви третя часть пулевих членів. Решта членів голосували проти або зовсім не голосували.

Реформісти втратили довіря.

Великим прихильником примусового пулу в Саскечевані, фактично його пропаґандистом, була організація Обєднаних Фармерів Канади, Саск., Секція, головно її президент Дж. Г. Вилямс та директор департаменту публіцистики Дж. Ф. Стирлінґ. Ці реформісти розцибалися за примусовим пулом і старалися переконати бідних фармерів, що примусовий пул буде ліком на всі економічні недомагання, на всі фармерські рани. В це однак більшість бідних фармерів не вірила. Бідні фармері зачали приходити до переконання, що ніякі пули не врятують ситуації, бо коли над добровільним пулом мають контролю банкирі, то над примусовим будуть мати провінціональні уряди, які також находяться під контролею банкирів. Це те саме, що з-під риви та на дощ.

І коли канадійські банкирі назначили МекФарленда необмеженим диктатором канадійського пшеничного пулу, а пулеві урядники проголосили його вибір, щоб цим збаламутити бідних фармерів, наче б то не банкирі, а самий пул назначив МекФарленда на це становище, то реформісти з Обєднаних Фармерів Канади, Саск. Секції, типу Стирлінґа, зачали проливати над бідними фармерами свої крокодилячі сльози. Стирлінґ заявив, що відтягнення МекФарлендом всіх европейських представників пулу означає масове запродання фармерів по гуртовим цінам, запродання одної великої громади, яка є привязана до пулу своїми контрактами. Цей крок МекФарленда є скерований з тому напрямі, щоб завдати удар принціпам кооперативної продажі і що це зведе до зера все те, що фармері степових провінцій могли осягнути при помочі сто-процентової контролі продажі збіжжя, себто примусового пулу.

Кооперативна армія під ворожим генералом.

Стирлінґ каже далі, що головним принціпом, на якім засновано пул, було виелімінувати спекулятивну продаж канадійської пшениці через навязання безпосередньої торговлі з мельниками і цей найголовніший принціп пулу зістав зараз скасований МекФарлендом. Стирлінґ заявляє, що кооперативний пул послужить зараз за те средство, при помочі якого заженеться всіх фармерів у одну велику кошару і тим самим дасться ліпшу нагоду спекулянтам стригти фармерів. Якраз тоді, — говорить дальше Стирлінґ, — коли ми мали завдати рішучий удар спекулятивній системі продажі збіжжя через заложення сто-процентової контролі, управа пулу віддала кооперативну армію під ґенерала ворожих сил в особі МекФарленда, якого першим приказом було цілковито відступити від наших попередніх основ.

Фінансісти є цілковито задоволені, але коли я маю яке поняття про темперамент щирих членів пулу, які противляться спекулятивній продажі пшениці, то вони не позволять себе продати в такий спосіб тільки ради того, щоб заспокоїти британійських спекулянтів, чи спекулянтів других країн.

Плач дволичників не зрушить серця бідних фармерів.

Так розплакався бувший директор департаменту публіцистики Обєднаних Фармерів Канади, Саск. Секції. Говорить він про масове запродання фармерів, членів пулу, збіжевим спекулянтам. Цього запродання допустилися урядники канадійського пшеничного пулу. Ми не перечимо, що так воно не є, однак хочемо пригадати урядникам Обєднаних Фармерів Канади, Саск. Секції, що на конференції вірителів, яку саскечеванський "кооперативний" уряд скликав був до Ріджайни в тій цілі, щоб захляпати бідним фармерам очі, що уряд буцім то старається нарозумити моргеджевих паразитів, щоб вони не тягнули останню шкіру з бідного фармера за довги, що власне бідних фармерів має заступати президент Обєднаних Фармерів Канади, Дж. Г. Вилямс. І на цій власте конференції той самий Вилямс дав свою згоду на те, що ніяка моргеджева компанія не сміє викинути бідного фармера з фарми, якщо при цій операції не буде шерифа. Замісцтого, щоб домагатися цілковитого сканцелювання моргеджевих довгів, президент Вилямс згодився на пропозицію саскечеванського консервативного уряду, щоб бідні фармері кооперували з представником капіталістичної системи, шерифом, коли він буде викидати їх з хати, щоб вони кооперували з ним, значить виносили свої манатки з хати далеко за ворота на вулицю.

Хай це буде остання зрада.

Для бідних фармерів пшеничний пул давно вже перестав існувати. Він існував для користи банкирів і бідні фармері не мають чого плакати над тим, що він зараз перейшов під явну контролю банкирів та приватних збіжевих спекулянтів. Розуміється, що ця остання зрада фармерських інтересів тими, які зобовязалися були працювати в користь бідних фармерів, які говорили про боротьбу з спекулятивною системою продажі збіжжя, а опісля самі спекулювали на вінніпеґській збіжевій біржі, буде дійсно останньою зрадою. Бо на арену боротьби бідних фармерів, яких роками визискувано і рабовано, які кожного року продукують багато збіжжя і інших фармерських продуктів, а які самі не мають що їсти і мусять живитися ґофрами та бурянами, виступає нова боєва фармерська організація — організація бідних фармерів, Канадійська Фармерська Ліга Єдности.

Надія в новій організаци.

Реформісти типу Стирлінґа, Вилямса, МекНемі і їм подібних, старалися оправдати себе перед делегатами фармерських конференцій в Ріджайні і Саскатуні, але присутні делегати не хотіли слухати їх теревенів. Вони одноголосно заявилися за Фармерс Юнаті Ліг, яка при помочі місцевих Комітетів Акції має повести в кожній фармерській околиці боротьбу проти викидування бідних фармерів з фармів за залеглий податок, моргеджеві та інші довги. І не лише проти цього поведуть ці Комітети Акції гостру боротьбу, але і проти всяких реформістів, які роками запродували фармерів, які роками їх водили манівцями.

На всіх тих конференціях делегати гостро засудили зрадницьку політику всіх до цего часу існуючих фармерських реакційних організацій. Вони заявили, що довше їх продавати не буде ніхто. Вони повірили провід Фармерс Юнаті Ліг одинокій революційній політичній партії в Канаді — Комуністичній Партії Канади.

І тільки під її проводом, обєднані громадно довкола своєї боєвої організації Фармерс Юнаті Ліг оф Кенада, бідні фармері поведуть завзяту боротьбу проти капіталістичної системи визиску, проти всіх тих реформістів, які роками баламутили їх, роками запродували їх капіталістичній клясі. В нинішній капіталістичній системі для бідних фармерів є тільки два виходи: боротися або голодувати.

І вони вибрали перший вихід.

РОБІТНИЧА САНАТОРІЯ В МІСТІ СОЧІ НАД ЧОРНИМ МОРЕМ

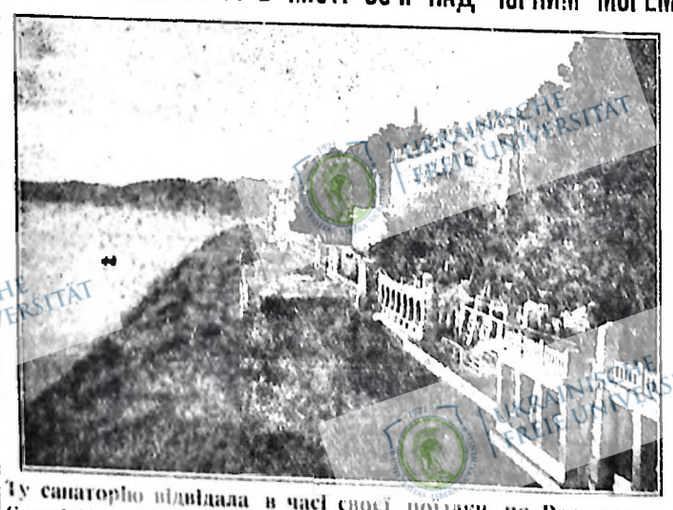

Ту санаторію відвідала в часі своєї поїздки по Радянському Союзі Канадійська Робітнича Жіноча Делегація. Перед Жовтневою революцією вела там розгульне життя велика російська буржуазія, а тепер набирають в ній сил і здоровля радянські трудящі.

Департамент рільництва Злучених Держав порекомендував 3 грудня, щоб ухвалено суму 25 мільйонів доларів на позички для фармерів, які мусять купити кормів живому скотові, насінного зерна і штучного угноєння.

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

КИРИННИКИ ДІСТАЛИ ДОБРЕ ПО НОСІ

Спеден, Алта.

Дня 15 грудня фармері цеї місцевости мали нагоду вислухати дуже навчаючого цікавого докладу т. І. Навізівського про теперішні обставини робітників і бідних фармерів Канади та про обставини, серед яких живуть зараз робітники і селяни в Радянськім Союзі.

Вже саме імя т. Навізівського та факт, що він недавно повернув з Радянського Союзу, де приглянувся життю тамошніх робітників і селян, стягнув велике число фармерів на це віче.

Хто мав нагоду почути промову т. Навізівського, той мусить признати, що подібної промови не дуже часто трапляється почути. Тов. Навізівський є не тільки одним з найдіяльніших працівників в робітничо-фармерськім русі, але є він одним з найкращих промовців серед орґанізованого українського робітництва і бідного фармерства в Канаді. Його промова є річева і оперта на досвідах та фактах, тому панські наймити аж пріють зі злости, що нема що її закинути.

Біда з перевертнями.

Кожному вже звісно, що коли фармері збираються на якесь фармерське віче, то наші пани професори обовязково мусять там бути, щоб фармерів баламутити. Їм дуже не на руку, коли фармері мають нагоду послухати про обставини в робітничо-селянській країні та про той "добробут", в якім зараз находяться трудящі маси в Канаді, країні "демократії".

Тому і на цім масовім фармерськім вічу не забракло українських панів "професорів", які думали, що вдасться їм "загнати т. Навізівського в кут". Та надто мізерні вони створіння, щоб могли потриматися з людиною, яка ціле своє життя жила робітничим рухом, студіювала його, сама зазнала робітничої долі і вкінці бачила своїми власними очима, як живуть робітники та селяни в Радянськім Союзі, де немає панів та їх прихвостнів. А коли є це які панські прихвостні, то їх чекає доля єфремівщини, бо трудящі Радянського Союзу не позволять буржуазним аґентам зашкодити здобутки Жовтневої революції.

Безглуздя учителя.

Коли т. Навізівський давав доклад про Радянський Союз взагалі, а про Радянську Україну зокрема, то наші панки не могли вендіти. Здавалося, що їм хтось понабивав шпильок там, відки ростуть ноги. Один пан професор хотів показати свою "велику мудрість" та правдоподібно льояльність до цеї країни, бо підчас промови запитав т. Навізівського по анґлійськи, до котрій стороні тов. промовець воював би на випадок війни з Радянським Союзом.

На це провокаторське питання "мудрого" вчителя т. Навізівський відповів в такий спосіб, що професорина мусів замовкнути і спустив свого панського носа вдолину.

Тов. Навізівський звернув цим панкам увагу, щоб вони вислухали його промови до кінця, а тоді дасться їм нагоду ставити такі питання, які вони забажають. Але кожному вже відомо, що в панів професорів ніякої етики немає. Вони далі старалися перебивати промову т. Навізівського, аж вкінці присутні фармері загрозили їм, що справляться з ними по фармерськи, якщо вони не розуміють порядку. Тоді ці вчителі присіли хвоста, але так ними трясло, як в лихорадці.

Нарешті т. Навізівський скінчив свою промову, і сказав, що тепер час на питання. Хай ставить питання хто хоче і які хоче, а він буде на них відповідати.

Втекли із стиду.

Присутні вчителі зірвалися на ноги і всі нараз зачали ставити питання. Але і тут сказано їм, щоб вони ставили по одному питанню, щоб тов. промовець міг собі їх записати і на кожне за порядком відповідати. Коли т. Навізівський зачав відповідати цим вчителям на їх питання, то вони не могли слухати його відповіди. Відповідь т. Навізівського поставила їх так низько в очах присутних фармерів, що вони зі встиду мусіли чимскорше хапати за свої шапки і виходити з салі. Показалося, що наші пани професори мудрі тільки тоді, як нема кому на мітінґу попробувати їх мудрости. Та зараз вони не могли встояти перед фактами т. Навізівського і мусіли покидати салю.

Один з них витримав до кінця і старався сповідатися перед фармерами. Він заявив, що є сином робітника. Батько його робить на секції, однак помимо того він не може ніяк погодитися з робітничо-фармерськими орґанізаціями.

Віримо. Бо як би цей пан професор самий робив на секції, або належав до тих робітників, які не можуть найти зараз заняття, то тоді він симпатизував би з робітничо-фармерськими орґанізаціями і з Радянським Союзом, але кого не пече, той не кричить.

На закінчення члени і членкині відділу ТУРФДім переводили з т. Навізівським короткі збори і подякували йому за його дуже цікаву та поучаючу промову.

Ф. Шевчук.

УСПІШНИЙ ОРҐАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНҐ

Портедж ла Прейрі, Ман.

На полудне від міста Портедж ла Прейрі находиться околиця, яка знана є під іменем "Акри". Ця назва пішла від того, що тут живе багато українських та польських поселенців на малих шматках землі від 10 до 10 акрів.

Тов. Войтишин, якого ЦВК ТУРФДім вислав на орґанізаційну обїздку в Манітобі, загостив до Портедж ла Прейрі на 8 і 9 грудня і мав два успішні мітінґи. В середу, 10 грудня загостив товариш орґанізатор на наші акри, щоб і між нами відбути орґанізаційний мітінґ. Мітінґ був проголошений на пів до девятої години вечером, але вже пів до восьмої всі місця в салі були заняті.

Товариш Войтишин приїхав до нас з кількома товаришами з Портедж ла Прейрі. Він виголосив в Укр. Роб. Фармерськім Домі досить довгу промову, в якій зясував причини нинішної кризи, що спричинила велике безробіття не тільки в Канаді, але у всіх капіталістичних країнах, як також великий упадок цін на фармерські продукти. Між іншим сказав він, що причини нинішної кризи треба шукати в нинішній капіталістичній системі, яка є оперта на визискові праці робітника фабрики і робітника ріллі. Всі системи продукції находяться в руках капіталістичної класи, яка заставила робітників продукувати товари за мізерну заробітну плату не для загального вжитку суспільства, а для користи горетки паразитів, тих, які контролюють средства продукції.

Всюди шалє визиск.

Дуже самі поляки на фармах, що є їм капіталістичні паразити контролюють средства продукції та світові ринки. А що зараз ці ринки корчаться, то канадійські капіталісти збувають фармерські продукти за такі ціни, які позволяють їм виперти з світових ринків своїх конкурентів, капіталістів інших країн.

На цім вони нічого не тратять, бо за які ціни вони не продавали-б фармерські продукти, то їх зиски забезпечені. Від цего терплять бідні фармері, від яких капіталісти забірають продукти майже задармо, щоб можна було сконкурувати на світових ринках інших капіталістів і продати продукти канадійських фармерів за як найтаншу ціну, але обовязково з добрим зарібком для себе. Бо коли-б канадійські капіталісти не заробляли добре на фармерських продуктах, то не пхалися-б на світові ринки, бо нема таких фармерів, які вірили-б, що канадійські капіталісти тільки тому йдуть на ринки з фармерськими продуктами, щоб помогти фармерам продати їх продукти. Жадоба зисків гонить їх на ринки, а не бажання помогти фармерам продати їх продукти. Бідні фармері виручать слунні ціни за свої продукти тільки тоді, як позбудуться всяких паразитів.

Я не можу навести всего того, що тов. Войтишин сказав за цілих три години. Скажу тільки, що його промова була вичерпуюча і для всіх присутних вповні зрозуміла, бо вона розкривала перед нами всі штучки капіталістичних хижаків, при помочі яких вони рабують працююче населення, заганяють його в чимраз більші злидні, а для себе збивають чимраз більші зиски.

Анґлійські фармері зацікавлені

По промові товариша Войтишина ставлено йому ріжні питання. Між іншими було питання, як може Радянський Союз продавати своє збіжжя тайне, як це можуть зробити інші країни.

На це питання тов. Войтишин відповів, що в Радянському Союзі селяни обробляють землю в колективний спосіб при помочі модерної машинерії, яку для них купує держава. Там нема посередників, які пожерають велику пайку народного добра, там нема спекуляції.

Між присутними було досить поважне число слухачів інших народностей. Тому т. Литвин виголосив промову на анґлійській мові і пояснив їм значіння нашого мітінґу. Всі вони заявили, що провели вечер корисно і хотіли-б колись почути анґлійського промовця, який пояснив би їм нинішну крізу так обширно, як це зробив т. Войтишин для українських і польських фармерів.

Вкінці бажаю зложити товариську подяку ЦВК ТУРФДім, що вислав до нас орґанізатора в особі т. Войтишина, якого промова мала великий вплив на присутних фармерів. Так само дякую т. орґанізаторові за його прекрасну і вичерпуючу промову, т. Литвинові за його коротку промову до фармерів інших народностей, які прибули на наш мітінґ, та всім іншим товаришам з Портедж ла Прейрі, що прибули на наш мітінґ.

Належиться признання всім тим фармерам і фармеркам, які так чисельно зійшлися, щоб вислухати слова правди про нинішну панську систему визиску. Думаю, що вони скористали з цего мітінґу досить багато.

Николай Баранюк.

Около 11 мілїонів акрів, які тепер є під пшеницею, є пеніціонівні на мішане господарство, бо мають мало води для живого скота. Тому на них можна сіяти тільки зернові культури.

9 ФАРМЕРСЬКИХ ФАМІЛІЙ ГИНЕ З ГОЛОДУ

Вінніпеґозис, Ман.

Наша околиця дуже бідна, живе в ній 22 фамілії. З них 9 фамілій не мають що зараз їсти і находяться на порозі голодової смерти. Не мають вони що їсти і в що одягнутися, а діти їх мусять сидіти вдома, бо також не мають в що одягнутися, щоб могли ходити до школи.

З цих 9 фамілій три фамілії є анґлійські, дві польські і чотири українські. Як я вже повище згадав, вони засуджені на голодову смерть, якщо не дістануть негайно ніякої помочі. Чи не можна дістати для них яку запомогу, а коли так, до кого за нею вдаватися? Це-ж горожани Канади, які працювали тяжко, щоб збудувати цю країну. І справді збудували багату країну, випродукували великі багацтва, але самі доробились так, що зараз гинуть з голоду.

До цего часу тутейші люди помагали цим фамілиям, але і вони бідні, заледви що животіють і не можуть довше помагати, бо це не одна фамілія, але аж девять.

Дж. Паскал.

Від Редакції: — В цій справі треба негайно звернутися до провінціонального уряду Манітоби, як також закликати послів, які репрезентують згаданий округ так в провінціональнім, як і в домініяльнім парляментах, і хай вони на власні очі побачуть злидні тих фармері, яким вони обіцяли підчас виборів багато всякого добра, а зараз і глянути на них не хочуть.

Треба писати впрост на адресу премієра Манітоби: Premier of Manitcba, Winnipeg, Man., як також вдатися негайно до муніципалу, як такий у вас є. На підставі муніципального закону, муніципал мусить заопікуватися такими людьми і подбати про те, щоб вони не терпіли голоду та холоду.

Премієр Брекен якраз зараз говорить, що в Канаді йде до ліпшого, що добробут виглядає десь там зза вугла, отже не зашкодить йому знати, що коли він повторяє такі фрази за канадійськими капіталістами, то в його провінції, недалеко від Вінніпеґу, фармері гинуть з голоду.

ПАНСЬКО-ЛЬОКАЙСЬКА ПРЕСА НЕ ДЛЯ НАС

Ту Гилс, Алта.

Я не є ще такий старий канадіян, але вже немало довелось мені перетерпіти в цій країні "добробуту". І зараз, коли теперішна кріза довела до того, що сотки тисяч робітників в Канаді находяться без праці і без найменших сердств до життя, а десятки тисяч бідних фармерів випродукували мільйони бушлів збіжжя та самі не мають що їсти, пансько-льокайська українська преса пише, що в Канаді гаразд, нема найменшої причини нарікати на якісь недостачі.

Так, в Канаді гаразд, але не для тих, які пустили в ній своє здоровля, а для горстки паразитів, які ніколи не працювали, тільки жили і жиють з праці робітників і бідних фармерів та збивають з неї мільйони.

Доводилось мені читати ріжні ґазети, які виходять в Канаді на українській мові. По якімсь часі я прийшов до переконання, що українські робітники і фармері в Канаді повинні покинути читати пансько-льокайські українські ґазети в Канаді і братися до масового читання робітничо-фармерської преси, бо тільки вона боронить нас перед панським визиском та вказує нам шлях до кращого життя. Читаючи патріотичну українську пресу в Канаді я мушу сказати, що не найшов в ній абсолютно нічого такого, що виходило-б на користь працюючій клясі.

В цім листі засилаю одного долара, як нинішню передплату на "Фармерське Життя". Я був до цего часу передплатником "Укр. Роб. Вістей", але зараз хочу мати в себе і "Фармерське Життя", бо як каже приповідка, хто більше читає, той більше знає. Це я розумію, що хто більше читає робітничо-фармерську пресу, той більше знає, але котрий фармер або робітник читає панську пресу, той багато не знав і не буде знати, бо ця преса існує тільки длятого, щоб затроїти наші мозки ріжними ілюзіями про "добробут" в Канаді і тим самим зробити нас менше відпорними на капіталістичний визиск.

Н. Баранюк.

КРІЗА РАДИКАЛІЗУЄ БІДНИХ ФАРМЕРІВ

Мондейр, Алта.

В нас вже було всіляко — добре і зле, але такого "гаразду", як зараз, ніхто з тутейших фармерів не запамятав. До цего часу відбувалися в нас ріжні мітінґи, але фармері не цікавилися ними, бо думали, що без них там обійдеться.

Інакше мається справа з фармерами зараз. Кріза примушує їх шукати якогось виходу і вони зачинають пізнавати, що сидженням вдома крізи не направляють. Тому зачинають вчащати на мітінґи і дискутувати на них над своїми справами.

На 7 грудня відбувся масовий фармерський мітінґ в містечку Мондейр в Укр. Роб.-Фармерськім Домі. Комітет, який займався скликанням цего мітінґу для обговорення пекучих фармерських справ, виготовив 12 резолюцій і то такого радикального змісту, що кілька років тому назад деякі несвідомі фармері були-б ніяк за ними не голосували, би вони пахнуть "большевизмом". Однак коли всі ці резолюції були прочитані на згаданім мітінґу, то фармері забирали голос в дискусії і одноголосно їх приняли.

На згаданім мітінґу було аж трох так званих фармерських послів. Був "наш" український посол до домініяльного парляменту, Лучкович, посол до провінціонального альберґійського парляменту, Метесон, як також посол і заразом провінціональний міністер муніципальних справ, пан Рід.

Мовчать про дійсну причину.

Всі ці пани мали промови до фармерів, але ні один з них не сказав фармерам про дійсні причини нинішної крізи. Всі вони звертали вину нинішної крізи на надпродукцію та на інші малі причини, але ніхто з них не сказав, що дійсною причиною нинішної крізи є капіталістична господарка, яка опирається на шаленому визискові бідних фармерів та індустріяльних робітників. Не сказали вони нам, що наші капіталісти шалено все роблять, щоб тримати працююче населення в несвідомости і щоб за якийсь час пігнати його до нової різні.

Правда, посол Метесон був з них ще найрадикальнішим, однак коли його промова була радикальна на словах, то на ділах він попирає нинішну капіталістичну систему, бо як би не попирав, то боровся б проти неї і нас орґанізував до цеї боротьби. Та він про таку боротьбу і не думає, але воює радикальними фразами, щоб замилити бідним фармерам очі.

Метесон говорив, що щось мусить бути зле з нинішною системою, коли фармерські діти йдуть до школи попри склади з убранням і мусять довошити дубами, бо їх убрання поперте. Так само сказав він, що багато дітей йдуть до школи попри склади з поживою, але помимо того вони голодні.

Але чому то наш посол, який перед виборами такий дуже щирий, не сказав нам, що ми маємо робити, щоб ті склади з поживою та убраннями були під нашою контролею, а не під контролею горетки паразитів? Наш посол боявся дійти аж до такого радикалізму, бо то й наш загнівалися б на нього і він багато на цьому втратив би.

Не такої орґанізації хочемо.

Міністер Рід сказав те саме, що посол Метесон. Він взивав присутних фармерів, щоб орґанізувалися, а тоді всьо можна буде зробити. Та ми прекрасно знаємо, яку орґанізацію міністер Рід мав на думці. Яку ж, як не Злучені Фармері Алберти, яка находиться зараз під реакційним проводом і до якої може належати фармер, робітник, лікар, збіжевий спекулянт, банкир і т. ін.? Ця орґанізація на руку всім, тільки не робітникам та бідним фармерам. Робітники і бідні фармері мусять оглянутися за іншою орґанізацією, коли хочуть поправити свої обставини.

І коли міністер Рід говорив, що в орґанізації сила, то він знав, що говорить. Фармері в Алберті були зорґанізовані і вже третий раз з ряду вибрали до провінціонального уряду так званий фармерський уряд. Однак цей уряд служить капіталістам не менш щиро, як всі інші буржуазні уряди в Канаді. Ніякої полекши бідні фармері від цего уряду не дістали. Нема найменшої надії, щоб вони її дістали.

Не від гиляки, а від коріня.

Треба, щоб бідні фармері вже раз затямили собі, що парляментами не розвяжуть вони крізи. Треба повалити цілу капіталістичну систему з її так званими фармерськими урядами і встановити свій робітничо-фармерський уряд. Тільки тоді працююча кляса заживе таким життям, яке її належиться за її тяжку працю. Бідні фармері Алберти повинні вибирати на послів бідних фармерів, які є клясово свідомі і які не будуть боятися сказати правди про нинішну капіталістичну крізу, як це боявся сказати посол Метесон.

На цім самім мітінґу піднесено справу вибору делеґатів на фармерську конференцію, що вже відбулася в Едмонтені на 13 і 14 грудня. Підчас дискусії над цею справою піддано суґестію, щоб цими делеґатами були бідні фармері, які належать до лівого крила. Це не сподобалось нашим панкам і один з них сказав, що як цю конференцію скликає ЮФА, то нема потреби вибірати лівих делеґатів. Тоді йому пояснено, що це не є конференція ЮФА, але конференція фармерів, що належать до лівого крила, себто таких, які думають трохи радикальніше, як провід ЮФА. Тоді наш панок присів хвоста.

Кріза впливає на фармерів.

Така то наша доля. Жалко дивитися на тих фармерів, які притиснені крізою йдуть на мітінґи, а перед тим ніхто їх не міг рушити. Кажу, жалко дивитися на їх лиця, на яких так виразно відбуваються нинішні злидні. Однак заразом можна радіти, що бідні фармері зачинають будитися і йдуть на фармерські мітінґи разом із своїми жінками, які чи не найбільше відчувають нинішню крізу.

На місці буде згадати, що зараз на фармах немає тої нужденки, яка була ще хоч би минулого року. Фармері пізнали, що вона до нічого доброго не веде. Вони більше зачали цікавитися мітінґами і розумно на них поводитися. Є це великий крок вперед. Однак мусимо тямити, що другим нашим кроком є підтримувати боєву фармерську орґанізацію так морально, як і матеріяльно.

Ми ухвалили на згаданім мітінґу резолюцію, щоб ніякий фармер не відважився купувати фарми на ліцитації за довги або за залеглі податки. Хай всі бідні фармері допильнують, щоб ніякий багач не купив фарми бідного фармера на ліцитації. Хай бачуть наші вороги, що між нами існує спільне порозуміння і клясова солідарність.

Недобитий.

ВСІ НА ЗАГРОЖЕНІ ПОЗИЦІЇ НАШОЇ ПРЕСИ!

Мінук, Алта.

В залученні найдете чотири доляри як передплату на "Фармерське Життя". Дуже жалую, що не міг скорше вирівнати свого довгу за таку повчаючу ґазету, як "Фармерське Життя", однак думаю, що вам звісні теперішні обставини бідних фармерів і не візьмете мені цего за зле та не будете приписувати це моїй байдужности. Я дуже радо помір би своїй ґазеті в кожній хвилі, як би не ці прикрі обставини, що не позволяють бідному фармереві передплатити собі свою фармерську ґазету.

Хоч цего року збіжжя коло нас зародило дуже гарно, то треба половину продати, щоб заплатити за саме молочення. Це про нинішню я говорю, бо до віса та ячменю треба ще раз такої ціни, яка є зараз, щоб заплатити за машину. І так тяжко бідному фармереві встарати того долара, як камінь глодати. Кажуть деякі фармері, що охоронив бог наше збіжжя від граду та морозу, та не врятував його від непаситних капіталістів, які забірають нашу працю майже задармо. Такого гаразду дочекалися ми в країні "медом і молоком текучій".

Я вже старий, бо числю 67 років життя, але не трачу надії, що ще за мого життя настане зміна на краще, як тільки бідні фармері і робітники порозуміються і підуть спільним фронтом проти тих, які забірають їх працю і роблять на ній великі зиски. Я вірю, що ми ще дочекаємося того часу, коли зможемо заплатити за свою ґазету на час і дати її кращу змогу ширити між працюючою клясою свідомість.

Я відзиваюся до всіх робітників і бідних фармерів: доложити всіх старань, щоб вирівнати свою передплату на робітничо-фармерську пресу. Головно кличу до передплатників "Фармерського Життя", до бідних фармерів, щоб вони не опустили своєї ґазети в так прикрий для неї, як і для нас всіх час. Ми не сміємо допустити до того, щоб наша ґазета перестала виходити на велику втіху ворогів фармерського руху. Стягаймося з останнього і врятуймо свою ґазету!

Ф. Розванець.

ЯКІ ҐАЗЕТИ РОБІТНИКИ ПОВИННІ ЧИТАТИ.

"КОМУНІСТ" — U.S.S.R., Україна, Харків, Майдан Тевелєва 20. Передплата на рік $10.00.

"ПРОЛЄТАРСЬКА ПРАВДА" — U.S.S.R., Україна, Київ, вул. Лєніна, 19. Передплата на рік $8.00.

"УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТИ" — 17 East 3rd St., New York, U.S.A. Передплата на рік $9.00, на півроку $4.75.

"СИЛА" — Львів, Бляхарська 8. Передплата на рік $2.

"СЕЛЬРОБ" — Львів, вул. Гетьманська 24, п. III. Передплата на рік $2.50.

"УКРАЇНСЬКА ҐАЗЕТА" — Paul Dornberger, Buch- und Zeitschriftenverlag, Berlin N 20, Uferstr. 15. Postscheckkonto: Berlin Nr. 127090. Передплата на рік $2.00.

"ПРОЛЄТАР" — El Proletario, Calle Bavallega 726, Buenos Aires, Rep. Argentina. Передплата на рік $3.00.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ" — Les Nouvelles Ukrainiennes. 25 Rue de Borrego (20e), Paris, France. Передплата на рік $2.00.

ЩО Я ДУМАЮ ПРО УЧИТЕЛЬСЬКУ ПЛАТНЮ

Петрофка, Саск.

Вичитавши в 45 ч. "Фармерського Життя" редакційну статтю п. н. "Справа учительської платні на фармах", я застановився над нею трохи глибше і хочу на цім місці сказати в цій справі свою думку.

Учителі на фармах брали пересічно по $1,200 річної платні тоді, коли фармері продавали по два доляри бушель пшениці, коли корови платилися від $75 до $100, бики від $100 до $150 і коли взагалі всі фармерські продукти продавалися по такій ціні, яка не тільки покривала всі кошти продукції, але оставляла фармерам дещо на життя.

Зараз на фармерські продукти нема абсолютно ніяких цін. Бо заплатити за молочення, скажім ячменю, по 8 ц. від бушля, а продати його по 7 ц., це чейже не можна назвати ціною. Отже на збіжжя немає ніякої ціни, на живий скот так само, взагалі всі фармерські продукти страшно впали на ціні, а учителі побирають таку саму платню, як за добрих часів.

Погані вигляди для вчителів.

Я не хочу сказати, що $1,200 річної платні для учителя є багато. Хто так говорить, той не знає, що говорить. Учитель має право мати жінку і діти, він може захорувати і тоді ніхто йому чеків давати не буде, отже повинен бути трохи забезпечений, як то кажуть на "чорну годину", але не коштом самих фармерів, які зараз не мають з чого жити і які терплять страшні злидні.

Останніми роками число учителів дуже зросло. Фактом є, що деякі з них не можуть найти для себе школи, бо шкіл є менше, як учителів. Отже певна часть учителів є виставлена на ризико, або ясніше сказати на безробіття. Тому взявши під увагу факт, що навіть учителя може стрінути безробіття, 1,200 доларів річної платні не є багато, коли він хоче забезпечити себе хоч частинно на випадок слабости або безробіття.

Високі податки на фармах.

І коли тепер фармері говорять, що треба знизити платню учителів на фармах, то я думаю, що вони мають рацію. Як кріза, то кріза для всіх, а не тільки для фармерів. Так писало навіть "Фармерське Життя" і я з цим годжуся. Не тому хочуть фармері врубати учителям платню до половини, що учителі не варта теперішної платні, але тому, що вони не дістають відповідних цін за свої продукти і тим самим не можуть платити високого податку, щоб можна було дати учителям відповідну платню.

Про справу платні учителям на фармах писалося багато в дописах на сторінках "Фармерського Життя". В цих дописах фармері отверто заявляли, що учительська платня мусить бути знижена, бо вони ніяк не можуть дати учителям-тої платні, яку вони давали тоді, як фармерські продукти платилися трохи ліпше, як зараз. Бідні фармері не мають сами з чого жити і тому мусять щось робити, щоб податки були нищі і щоб їх не виганяли з фармів за залеглі податки.

Три категорії фармерів.

"Фармерське Життя" ділить учителів на три категорії. Воно каже, що є учителі, які окрім своєї праці в школі цікавляться фармерським рухом і помагають йому, інші не цікавляться нічим окрім своєї шкільної праці, а ще інші ворожо відносяться до фармерського визвольного руху і чинять йому ріжні кольоти.

Не треба також забувати, що й між фармерами може бути три категорії. Одні фармері дадуть учителям слушну ціну, бо вони є радикальні і розуміють учительське положення, інші дадуть учителям слушну ціну за те, що вони поза шкільною працею будуть нищити вплив на середню клясу фармерів в цій околиці. Мав я в 1930 р. під засівом 130 акрів пшениці, а окрім цього кільканацять акрів вівса. Намолотив я 2,500 бушлів пшениці та 800 бушлів вівса. За саме молочення заплатив $348. Коли додати до цього насіння, асекурацію від граду, шнурки до жниварки, вікт для робітників підчас молочення, робітник підчас жнив і інші дрібні видатки, то я обчислив, що вони виносили $752. Моя пшениця пішла за ч. 2 вохка і мені заплачено за ню по 31 ц. за бушель, що зробить $775. Всеї пшениці я продати не міг, бо треба оставити трохи на насіння, але хоч би я навіть продав всю, то відтягнувши свої видатки, мені оставляється $23 за мою цілорічну працю на фармі враз з кіньми, машинерією і цілою фамілією. А тепер треба ще не забути, що податку ніяк не годен заплатити, бо повищий рахунок це потвердить.

Тому коли фармері говорять, що вони ніяк не можуть платити учителям більше як половину теперішної платні, то не говорять це з бути, але тому, що такі коло них обставини і вони мусять щось робити, щоб зменшити тягар податків. І хоч я заявив на самім початку цего допису, що $1,200 річної платні для вчителя не є багато, то все ж таки він буде стояти від фармера о ціле небо краще, як його платня буде знижена до половини.

Нам вже нічого боятись.

Якщо не прийде до того, що школи треба буде замкнути, то напевно прийде до того, що фармері будуть брати за учителів хлопців з восьмого ґрейду, таки тих, які зараз на фармі роблять, дадуть їм $200 річно і вони будуть вчити наших дітей. Правда, це не буде наука, але що робити, коли за нашу науку ми не маємо чим заплатити? Хоч департамент освіти на це не згодиться, то що нам зробить? Ми вже й самого Бенета не боїмося. Грішми нас не вкарають, бо ми гроші не маємо, хіба вязницею, але й вона для нас тепер не страшна.

Слушна замітка "Фармерського Життя", що не від учителів починати нам усувати нинішну крізу, але від тих трохи грубших панів, які її спричинили. Все-ж таки, коли фармері примушені обставинами зірвуть учителями платню, то частина тягару цеї крізи впаде і на учителів і вони тоді перестануть хвалити нинішну систему, а будуть боротися проти неї разом з нами. Вони стануть нашими провідниками, але не такими, що заведуть нас під Петлюрову хату або під якийсь там православний собор, тільки поведуть нас дорогою клясової боротьби до такого ладу, в якім кожний працюючий, будь він учитель чи фармер, дістане відповідне винагородження за свою працю. Коли-ж учителі думають, що зможуть далі брати таку саму платню від фармерів не причинившися нічим до поліпшення фармерських обставин, то я скажу, що вони грубо помиляються. Не дістанете від нас відповідної платні, бо ми не в силі її вам дати. Це ясно. Наша каса порожна, а з порожної каси навіть наймудрійший адвокат нічого не може взяти. Але каса панів капіталістів повна, бо в ній міститься ваші всі дотеперішні дорібки. Тому боріться разом з нами, щоб та каса находилася в руках працюючих, щоб нас не рабовано з своїх нашої праці, а тоді ми всі вибеpемо для себе краще життя. А як ви не хочете боротися, а в багатьох випадках кладете колоди на дорогу визвольної фармерської боротьби, то вибачайте, самі собі будете винні.

Читатель.

Замітка Редакції: Коли уважно перечитаєш нашу статтю про справу учительської платні на фармах, то нема в ній ніде сказано, що тягар утримання шкіл в часі теперішної економічної кріси повинен впасти на плечі бідних фармерів. Ми писали що статтю не під впливом якогось учителя, чи то горстки учителів, але старалися пояснити, що за теперішну крізу не треба винувати учителів, але тих, які її спричинили, себто капіталістів-визискувачів.

Дописувача запевняємо, що ми не мали ні одного листа від учителя, щоб так писати, не говорили з ніяким учителем про цю справу, а писали про цю прямо тому, що деякі наші дописувачі порушили її на сторінках "Фармерського Життя" і на нашу думку мали мильний погляд на справу. Ми ніколи не щадили критики для тих учителів, які розбивають фармерську єдність і в майбутньому свого становиска в цій справі не змінимо. Будемо пятнувати тих учителів, які дійсно уважають фармера за якусь дійну корову, що має давати молоко навіть тоді, як вона сама голодна.

Ми писали, що тягар утримання фармерських шкіл повинен впасти на уряд, зглядно на тих, які довели до того, що фармері не можуть платити податків та утримувати учителів. Уряд повинен оподаткувати тих, які можуть платити податки, бо загарбали в фармерів всю працю. Ми навіть писали, щоб фармері орґанізувалися і домагалися від уряду удержання шкіл через оподаткування банкирів, морґеджевих компаній, компаній рільничих знарядів та всяких інших паразитів. Ми згадували в цій статті, що учителі повинні стати на чолі фармерської боротьби, бо коли вони будуть відноситися до неї байдужно, або ставити фармерам ріжні колоди, то сами на цьому потерплять.

Ми прекрасно розуміємо, що коло бідних фармерів зараз такі обставини, які не позволяють їм платити учителям дотеперішну платню. Тому ми й писали, що треба фармерам домагатися від уряду, щоб він оподаткував багачів і взяв від них гроші на утримання шкіл. Це одинокий вихід з теперішного положення відносно фінансування шкіл.

Коли-ж фармері зачнуть цего домагатися від уряду, а учителі будуть сидіти з боку і чекати доки їм фармері не виборять їх прав, або будуть кирпити фармерам так, як деякі з них робили до цего часу, то хай відвічальність за зниження учительської платні спаде на їх плечі. Ми певно не будемо їх тоді боронити, хоч вони є після нашої оцінки робітниками і жертвами капіталу.

Коли відношення деяких учителів до радикального фармерського руху, до боротьби за краще життя, не зміниться, то фармері дадуть їм таку заплату, на яку вони собі заслужать. І тоді ми не станемо їх боронити. Бо якщо деякі учителі думають, що їх не вяже нічого з бідними фармерами, тільки місячний чек, то скоро переконаються, як вони грубо помилялися. Не будуть мати фармері средств до життя, то забракне їх і учителям. Тому ми і писали, що у власнім інтересі учителів є боротися разом з бідними фармерами за повалення нинішної системи визиску.

ВАКАВСЬКІ ПАТРІОТИ ПРОТИ ФАРМЕРІВ

Вакав, Саск.

Я передплатив собі часопис "Фармерське Життя" і мушу сказати, що це одинока українська фармерська ґазета на американськім континенті, яка твердо стоїть на фармерському клясовому ґрунті і боронить бідних фармерів перед всякими ґультіпаками свого і чужого походження.

Я перебуваю зараз в Саскечевані, у містечку Вакав. Тут є мала горетка петлюрівських недобитків, переважно таких, які з фармерами не мають нічого спільного окрім того, що живуть з них і поздихали-б як руді миши, як би фармері не дали їм нагоди заробити на життя. Ці петлюрівські недобитки дуже бояться, щоб фармері не зорґанізувалися, бо тоді присох би тим панкам живіт до хребта так, як присох він не одному бідному фармереві.

Одної неділі довідався я, що в цім містечку мається відбути фармерський мітінґ. Мені цікаво було знати, що на тім мітінґу фармері будуть говорити і на означений час я находився коло народного дому у Вакав.

Люблять на братові шкіру.

Мітінґ мав зачатися в 2 годині по полудні. Коло народного дому застав я вже кілька фармерів та міщанів. Вони чекали на дворі, бо саля була замкнена. Парентї їм вкучилося чекати і післано одного чоловіка до голови згаданого дому, щоб він прийшов відчинити салю або дав ключ. За якийсь час приходить той чоловік і каже, що голова відмовився дати ключ, щоб впустити до середини тих фармерів, які своїми центами збудували народний дім.

Поверх дві годині чекали фармері коло народного дому, але петлюрівці не явились і не хотіли дати ключа. Вкінці рішено винаймити міську салю і відбути в ній фармерський мітінґ.

Так то українські патріоти в Канаді відносяться до фармерського руху. Вони не люблять фармерів, але за фармерськими зеленими, то дуже вганяються.

Це повинно бути наукою для фармерів, щоб вони гонили від себе всю петлюрівську гниль і не будували з ними народних домів, в яких фармері опісля не мають права відбувати своїх мітінґів. Будуйте свої робітничо-фармерські доми і не вяжіться з Сусами, які люблять на вас шкіру, а не душу.

Робітник.

ОБЄДНАНИМИ СИЛАМИ ПРОТИ ПАРАЗИТІВ

Лавой, Алта.

Теперішна капіталістична кріза довела бідних фармерів в Канаді до таких злиднів, що прийдеться їм гинути з голоду помимо того, що вони напродукували багато збіжжя та інших фармерських продуктів, які віддали панам спекулянтам задармо, а самі не мають з чого жити.

Вина за такі обставини спадає не тільки на капіталістів, але й на бідних фармерів, які не стараються вглибити в причини нинішної економічної кризи, але поділені на ріжні релігійні секти грызуться поміж собою і ненавидяться так, що дуже часто сусіда до сусіда не зайде, бо панські аґенти наговорили фармерам, що не треба сходитися з своїм сусідом, бо він читає більшовицькі ґазети і є дуже небезпечним чоловіком.

Це правда, що фармер, який читає "Фармерське Життя" і старається поступати після написаного, є дійсно небезпечним чоловіком, але не для свого сусіда бідного фармера, але для панів та панських аґентів. Бо такий фармер освідомляється через читання своєї клясової ґазети і так само старається освідомити свого менше свідомого сусіда, а це для панів не пахне добром. Свідомість, це найбільша небезпека для капіталістичних паразитів, бо як би так всі ці фармері і робітники сходили ся в своїх сили і пішли спільним фронтом проти паразитів, то їм прийшов би кінець і працююча кляса зажила-б кращим життям.

Берім приклад з орґанізованих робітників.

Капіталісти ніколи не продадуть фабричних товарів по такій ціні, яка не приносить їм великих зисків. Вони завели останніми роками модерні машини у своїх підприємствах, ці машини викинули на вулицю багато робітників, бо при помочі нових машин один робітник сповняє працю за пятьох. Ціни цего фабрикати обнижують заробітну плату робітника і тим способом можуть випродуковувати фабричні товари далеко тайше, як це вони могли робити кілька років тому назад. Однак ціни на фабричні товари остали ті самі, а в деяких випадках піднеслися догори, отже нема причини дивуватися, що зиски капіталістів ростуть тоді, як бідні фармері і робітники переживають страшну крізу і не знають як утримати свою фамілію при житті.

Капіталісти мусять мати зиски, щоб могли жити нічого не робячи, але бідні фармері мусять долежувати до своєї праці, мусять нидіками допрацовувати за фрейт на залізниці, отже виходить після міркувань панів капіталістів, що бідним фармерам не треба дати відповідної ціни за їх продукти, бо вони потребують вижити з дефіциту.

Нам бідним фармерам треба брати собі приклад з орґанізованих робітників. Їм теж важко живеться під цей час, але вони не сидять тихо. Вони орґанізуються і чим більше наступає на них капітал, тим завзятіше вони боряться проти всякого визиску. Чим більше загострюється поліційний терор в Канаді, звернений проти орґанізованих робітників, тим більше вони його відпирають і не оглядаються на те, що панська влада в Канаді зачала йти шляхом фашизму і арештувати провідних робітників, які керують визвольною боротьбою робітничої кляси проти капіталу.

Геть з панськими аґентами.

Найбільше поріжнили нас бідних фармерів в Канаді попіріжних релігійних сект. Кажуть вони нам, що є тільки один бог. Коли так, то повинна-б бути одна релігійна секта, а то натворили їх повно і роблять бизнес з несвідомих робітників і фармерів. Страшать нас пеклом, потішають нас небом, якщо ми будемо покірні і не будемо бунтуватися проти панів тоді, як вони забирають від нас нашу працю майже за безцінь, роблять на ній шалені зиски, а ми терпимо голод і холод.

Панські аґенти так в реверендах, як і без них аґітують по фармах, щоб фармері не читали "Фармерського Життя", щоб не горнулися до робітничо-фармерських орґанізацій, бо за не чекає їх пекло по смерти, а на цім світі стягають вони на себе гнів панської влади. Але свідомий фармер знає, що немає і не може бути ґірного пекла, як зараз настало для нього. Свідомий фармер не боїться гніву панської влади, яка леґалізує капіталістичний визиск, яка ухвалює такі закони, що позволяють панам забирати фармерську працю майже задармо. Свідомий фармер знає, що його місце в боєвій фармерській орґанізації, що він мусить обєднатися з своїм сильним союзником, фабричним робітником, щоб повалити клясу паразитів і збудувати новий лад.

Читаймо і ширім свою пресу.

Першим кроком до спільного обєднання робітників і бідних фармерів мусить бути читання робітничо-фармерської преси. Бідні українські фармері повинні читати "Фармерське Життя" і не слухати панських льокаїв, які аґітують проти цеї ґазети. Вони мусять це робити, бо знають прекрасно, що з освідомленням бідного фармерства і робітництва прийде загибель всім панам і панським наймитам. І коли панські аґенти так завзято аґітують між фармерами проти "Фармерського Життя", то цей факт самий говорить, що воно стає паразитам на нагнітки і вони мусять кричати.

Тому ми мусимо подбати, щоб кожний бідний український фармер став передплатником "Фармерського Життя", членом боєвої фармерської орґанізації. Час вже нам покінчити з тими, які фармерують фармерів.

Е.В.Б.Р.

НАЙНОВІШІ ҐРАМОФОННІ РЕКОРДИ! ЗНИЖЕНА ЦІНА!

Нище подаємо спис найновіших грамофонних рекордів, які можете набути в нашій книгарні. Попередно ці рекорди продавалися по 75 центів один. Зараз ми їх продаємо тільки по 60 центів один.

При замовлюванню рекордів треба памятати:

1. Рекордів раз висланих абсолютно не міняємо, тому просимо назад не відсилати, бо зробите собі непотрібні кошти.

2. Коли замовляєте певну кількість рекордів, додайте все кілька номерів більше, щоби в разі якого замовленого рекорду бракує, ми могли заступити іншим Вам: поданим номером.

3. Коли замовляєте 8 рекордів нараз, оплачуємо самі пересилку. При меншім замовленню належать додати на пересилку як слідує: на 1 рекорд 20 центів, на 2 рекорди 25 центів, на 3 рекорди 30 центів, на 4 рекорди 35 центів, на 5, 6 і 7 рекордів 50 центів.

4. На СОД без задатку абсолютно рекордів не висилаємо. Пригадуємо, що висилка рекордів на СОД (за посліплатою) коштує все більше 20 центів (спеціяльна почтова оплата). Тому радимо все висилати гроші згори, а ми коли не будемо мати замовлених рекордів на складі, то на бажання сейчас гроші назад звертаємо моней ордером.

27202—Як летіли гуси з далекого краю. Народні пісні.
Як ті на Поділю, так ті на Завіслю. Народні пісні.
27205—Підгірська коломийка і гуцулка в Смеричині. Орхестра М. Томаса.
27207—Підгірняк козак і Козак Паланиця. Народня муз. до танцю.
27208—Вальс "Сєня" і забава в куми. Жуковський і Ліщак.
27210—Енаро Борден, часть 1 і 2. Укр. орх. П. Гуменюка.
27211—Кучерява Катерина і пан виборний. Басове сольо В. Дилов.
27212—Острівська коломийка і Козак саноцький. Орх. музика.
27218—Полька свобода і З Галичини. Орх. М. Томаса.
27220—Козак Жидачівський і Танець Гусар. Орх. М. Томаса.
27225—Полька Рогатинська і Мазурка. Орх. М. Томаса.
27227—Коломийка Тернопільська і Скалатська. 31 спів. Орх. П. Гуменюка.
27228—Богацьке весілля. Часть 1 і 2. Орх. П. Гуменюка.
27230—Віють вітри і Баламути. (потпурн). Дует з акомп. гармонії.
27232—Ой не шуми луже дуже і Соколом стрілою. Хор Галицьк. Боян.
27233—Козацька шумка і Ох ти Дзюбо люба. Тенор Т. Свистун.
27235—Як поїду з кіньми наніч і Дівоча відмова. Т. Свистун.
27237—Гуляв чумак (тенор) і Василь і Пріська. Д. Медовий.
27240—Максим козак Залізняк і З укр. степів. Відспівав і відіграв Василь Ємець на кобзі-бандурі.
27242—Чом дуб не зелений і Золочівська коломийка. Відспівав Т. Свистун з орхестрою П. Гуменюка.
27247—Весільні жарти і Козак зпід Волочиськ. Барітон відспівав Жуковський з орхестрою П. Гуменюка.
27248—Пращаюсь дівчино з тобою і Сумно мені сумно. Тенор Т. Свистун.
27251—Козачок Подільський часть 1 і Коломийка в дві парі часть 2. — Танки В. Авраменка.
27252—Аркан Коломийський і Козачок сольо. Танки В. Авраменка.
27253—Запорожський герц і Гонщі вітер. Танки В. Авраменка.
27254—Журавель весільний і Катерина Херсонка. Танки В. Авраменка.
27255—Великодна гайка і Гопак колом. Танки В. Авраменка.
27256—Чумак і метелиця. Танки В. Авраменка.
309—Рімонд полька і Micicini Coep. Орх. Кесенджер Бродерс.
15543—Ой лопнув обруч і Чуєш брате мій. Укр. квартет.
15545—Прометей і Чумак. Укр. квартет.
15555—Ой за гори чорна хмара і Сміло брати. Хор ім. Лентовича.
15604—Ой на горі та женці жнуть і Розвивайся ой ти сарний дубе. Укр. хор. Диріґент А. Гела.
15609—Інтернаціонал (марш) і Варшавянка (марш). Одеон орхестра.
20068—Полянушка і Я там біль. Хор А. Файна.
20069—Вниз по матушці по Волзі і Во поль Береза стояла. Хор А. Файна.
20161—Похоронний марш і Варшавянка. Відспівав російський хор "Волга" з акомпаніяментом орхестри.
26225—Тече річка і В буйнім гаю. Спів. Анна Дран і Ева Чурік з орхестрою.
27046—Хлопці не зівайте і Дідусь (полька). Орхестра.
27084—Ой козаче білоусий і На весілю при вечері. Сольо П. Гуменюка.
27097—Серенада Шевченка і Гетьмани. Відспівав В. Дилов (бас).
27119—Вічний революціонер і Ой зацвила черемшина. Відспівав укр. хор і орхестра П. Гуменюка.
B-4072—ІНТЕРНАЦІОНАЛ і ОСВОБОДЖЕНА РОСІЯ. Найновіший рекорд випродукований в Европі. Як одну так другу сторону грає знаменита філядельфійська симфонічна орхестра. Ціна цего рекорду ..... 75 ц.

Всі замовлення разом з грішми посилайте на адресу:

THE WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
600 SELKIRK AVENUE — — WINNIPEG, MAN.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

ПИШІМ ПРАВДУ НАВІТЬ ПРО СВОЇХ ВОРОГІВ

Стрий, Алта.

В ч. 50 "Фармерського Життя" з дня 10 грудня був поміщений допис з цеї околиці, який трохи не відповідав дійсности. Тему я хочу справити те, що було мильно подане. Роблю це длятого, що мені, як читачеві "Фармерського Життя" ходить про те, щоб наші допису-вачі писали цілковиту правду навіть тоді, коли пишуть проти своїх противників. Коли хтось переборщить щось в своїм дописові, то опісля читачі, які знають, як справа малася, прочитавши це, можуть винувати газету за поміщення такого допису, хоч редакція не знає, як справа малася і тому містить ріжні дописи в добрій вірі.

В згаданім дописові пан "Хотів би привернути святу ініціяцію" дописувач подав, що піп витягнув зі своєї спідниці звій паперу, на якім вже були підписані деякі єзуїтські прихвостні, але побачивши, що ніхто в церкві не спішиться, сховав ту петицію назад до своєї спідниці.

Хочу на цім місці сказати, що дописувач переборщив свій донис, бо піп ніякого паперу зі спідниці не витягав. Він говорив, що є в цій околиці кілька людей, які до церкви не ходять, не сповідаються і дітей своїх не хрестять. Я навіть певний, що він і мене до таких зачислив, але по імені не назвав нікого. Він тільки казав, щоб тутейші парафіяни пішли до тих людей і казали їм приходити до сповіди, охрестити своїх дітей і т. ін., а коли вони не послухають, то вірні парафіяни повинні таких безбожників вигнати, однак не сказав, в який спосіб це зробити.

Неправда шкодить нам.

Хочу ще раз зазначити, що я не стаю в обороні попа, але в обороні правди. З попами я зірвав всякі зносини вже близько 30 років тому назад і трактую їх як таких, без яких працююча кляса може прекрасно обійтися. Мені ходить про те, щоб в нашій газеті писалася тільки правда, бо коли цей донис прочитає чоловік, який все чув і бачив, то зараз скаже, що "большевики" брешуть. Дописувач не повинен був спускатися на те, що йому скачала його малолітна дочка, яка була в церкві. Своєю дорогою, що піп не має ніякого права намовляти своїх парафіян, щоб вони вигнали з-поміж себе безбожників, але це справа, про яку я зараз не маю думки писати. Мені ходить, щоб "Фармерське Життя" мало славу газети, яка містить тільки правду чи то про своїх прихильників, чи ворогів. Не можна винувати редакцію "Фармерського Життя" за донис, який не все відповідає правді, але треба нашим дописувачам раз затямити, що ми беремося за правду і не сміємо воювати хоч би найменшою неправдою. Нам треба тямити, що наші противники вічно воюють проти нас брехнями, але не це не дає права нам воювати брехнями проти них. В нас є досить правдивих арґументів проти наших ворогів, треба тільки вміти їх використати.

Послуговуймося фактами.

Нас бють наші вороги за правду, а що вже говорити тоді, як вони прилапають декого з наших дописувачів, що переборщив свій донис? Та-ж вони зараз кричать на ціле горло, що "большевики" брешуть і тому їм не треба ніколи вірити. Найкраще оставити попів в спокою, бо їм вже ніхто не дивується, а як вже конечно писати про них, то старайтеся послуговуватися фактами. Ми виступаємо проти всякої брехні, де вона не була-б.

Правда, згаданий піп говорив, що хто читає "Фармерське Життя", то йому чорт прибє пятно на чолі, але хто з розумних слухав би таких попівських теревенів? Незадовго прийде до того, що працююча кляса прибє пятно ліпохів всім попам і заставить їх до праці, а як не схочуть працювати, то доведеться їм жебрати, як це зараз роблять їх побратими в Радянськім Союзі. Та біда в тім, що не найдеться багато добродушних людей, які схотіли-б давати попам милостиню.

Гнат Федина.

ЩО Я БАЧИВ І ЧУВ НА ПОПІВСЬКІМ ВЕСІЛЛІ

Сенлек, Саск.

Читаючи дописи з ріжних фармерських місцевостей на сторінках "Фармерського Життя" я бачу, що у всіх них відбивається оте нужденне життя бідних фармерів під цей час. Всюди нарікання на капіталістичну крізу, всюди проклони, але майже в ніякій фармерській околиці бідні фармері не застановляться раз на тим, хто спричинив цю крізу і для чиєї користи. А найголовніше те, що задовжені фармері не орґанізуються в свою власну босу орґанізацію, бо вірять ще ріжним панським аґентам, які говорять, що кріза тимчасова, вона незадовго скінчиться і паста не краще життя. Тому фармерам не треба орґанізуватися, бо вони него не люблять, вони без орґанізації задують фармерам всякі полекші, бо до цего примусить їх уряд.

Наші "дорібки".

Ці панські аґенти не скажуть фармерам, що уряд находиться під контролею банкирів, фабрикантів та морґеджевих компаній і мусить робите те, що їм наразити від нього домагають. Ні, працююче населення в Канаді не може говорити про теперішний уряд як свій, бо цей уряд полюбляє фабрикантам визискувати робітників, обнижувати і так мінерну заробітну плату отих робітників, цей уряд полюбляє банкирам та морґеджевим компаніям рабувати фармерів та викидати їх з фармів за довги.

І в нашій околиці бідні фармері переживають великі злидні, не жиють вони, а мучаться. Відвезе бідний фармер фіру пшениці до елеватора і дістане за ню таку ціну, що ніяк нею покрити половину тих коштів, яких він видав на продукцію збіжжя. Щоб заплатити за молочення треба продати дві части всего збіжжя, яке він намолотив. Третю часть треба продати на податок і жий тоді цілий рік з чого хочеш. Сторник на кредит не дасть, бо треба було заплатити йому весь довг до стеру, а тут не стало гроші. Досить того, що треба ставити зуби на клинок і кінець.

Ще добре, що немає в нашій околиці попа, а то він готов говорити фармерам, що господь бог зіслав таку кару на фармерів через те, що вони не хочуть давати на "боже" і слухають якихсь "большевиків".

Я цего року переїхав великий шмат Канади шукаючи "щастя". Щастя для себе не найшов, але зате бачив, як ті які переробі жиють собі гойно тільки тому, що бідні фармері на них працюють в поті чола.

Кому страшні більшовики.

Довелось мені бути на весіллі в одного попа, який відправив свою дочку за вчителя. Якеж гучне весілля справив своїй дочці отой піп за наші гроші! Я бачив на весіллі шістьох попів, ще й самий владика форматив своєю присутністю звеличання весілля. Попівські "слуги божі" потягли свої шкіри, зараз завелися бесіду про більшовиків. Один з них звернув увагу "пановному панству", що під цей час щось занадто розгулялися більшовики в Канаді. Другий відповів, що вони гуляють тільки до часу, бо незадовго їм закладеться кулка в ніс і вони будуть примушені заспокоїтися та смирненько йти за тим, що буде їх за кулко провадити.

Владика слухав цеї бесіди і, перестіть, підніс побожно очі до неба, заявив, що пан бог терпить до часу, але він незадовго пішле кару на більшовиків і змете їх з лиця землі.

Як пани бавляться.

Після такої "побожної" заяви владики всі весільні гості, включаючи і попів, кинулися запити пророчцю свого церковного киком. Напитки були ріжного рода, хто яких хотів. Було саме вино, вино мішане з горівкою, чиста горівка і пиво. Догодили собі всі добре. Один парафіянин так побожно угостив себе, що не бачив куди їхати і виїхав автомобілем на чоловіка. Ця справа коштувала його кількасот долярів. Як би хтось був сказав йому, щоб він дав два долари на рік на передплату "Фармерського Життя", з якого був би навчився, що не треба пити до безтями, то він був би сказав, що не має гроші. І багато є ще бідних фармерів, які жалуються, що не мають відки встарати на передплату на свою фармерську газету, але коли прийдеться заплатити кару за самогон, то тягнуться з останнього, щоб тільки не попасти до холодної.

Вкінці скажу, що попи не потраплять заложити більшовикам кулка в ніс, бо і ті парафіяни, яких вони до цего часу водили за кулко, зачинають пізнавати правду і прийде час, що вони заложать попам кулка в ніс і будуть їх водити до чесної праці.

Мандрівник.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

М. П., Айтуна, Саск.

1. Що є причиною, що спідня вічка дуже дрожить? — Це є нервова слабість. 2. Яка рада на це? — Спочинок і добре безжурне життя та розривка на свіжім воздусі. 3. Від чого можуть бути міхурі з середини лиця? — Можуть на це бути ріжні причини, але правдоподібно головна причина є занечищення тканини тіла в тім місці якимись мікробами-заразками. Тому треба вдатися до досвідченого лікаря в більшім місті. 4. Чи можна скаплювати гомстед в Саскечевані після теперішного провінціонального земельного закона? — Не знаємо ще добре теперішних земельних законів Саскечевану і не можемо Вам на це питання відповісти. Найліпше напишіть самі до уряду в Ріджайні.

Д. Королюк, Виловс, Саск.

1. Як можна дістатися зараз в Радянський Союз? — Треба мати позволення від Народного Комісаріяту Закордонних справ з Москви на приїзд в Рад. Союз. 2. Де знаходиться радянський консуль? — В Канаді нема ніяких радянських представників влади. Ви пишете, що були через три роки в Червоній армії, так напишіть до НКЗС, в якім полку і якщо маєте які папери на доказ, покличтеся на них.

Н. Аронов, Торонто, Онт.

1. Чи могли були робітники і селяни буйної царської Росії побідити буржуазні армії і встановити радянську владу, як би в них через якусь причину була цілковита відсутність технічних робітників, які стали також по стороні пролетарської революції? — Така "цілковита відсутність" технічних робітників не була і не є можлива, бо велика часть технічного пролетаріяту, це власне є ніякі фахівці і технічні робітники. Адже не думайте, що ці робітники, не тільки шуфляри. Майже кожний фабричний робітник від станка знає якусь технічну роботу. Тому хоч би і велика часть таких робітників пішла була на сторону буржуазії, пролетаріят мав все ж таки між собою потрібні для революції сили і з ними побідили від розумним проводом свого політичного тіла, політичної партії, це є большевицької більшовицької партії, або тепер Комуністичної Партії, що є мозком пролетаріяту не тільки великої царської Росії, але цілого світа. Значне число фахових робітників є рівночасно членами Компартії і не треба собі цілком уявляти, що в Компартії є тільки інтелігенти, які не знають нічого на практиці, або тільки прості робітники, які не знають нічого. Політична партія, як мозок цілої працюючої класи, є провідницею і робітників та селян буйної царської Росії побідили тільки тому, що мали таку розумну і сильну політичну партію створену Леніном. 2. Чи можливо в нинішний час в котрійбудь країні вдержатися найздібнішому політичному урядові при владі без технічних робітників? — Це питання є вже відповіджене почасти під 1. Ви маєте помилкове поняття про владу працюючих. Ви відділяєте уряд працюючих, як щось окремого від працюючих. А воно так не є: працюючі і їхній уряд, це одно і те саме. Уряд працюючих, це самі працюючі, які вибирають собі місцеві ради; ці делеґують своїх представників до окружних рад; а ці до районних і врешті на всекраєвий зїзд рад та вкінці до всесоюзного зїзду рад. До тих рад вибирають найздібніших зпоміж себе людий, які звичайно є членами політичної партії і проводять таку лінію, яку ця партія уважає за найліпшу для всіх працюючих. Маючи владу в своїх руках, працююча кляса може навчити в своїх школах довольне число техніків, механіків і т. д. з своїх власних рядів. Так що "вдержання уряду при владі" не залежить від них, а від працюючого загалу. Не приписуйте механічним робітникам того, чого вони самі собі не приписують, це є якоїсь спеціяльної ролі в революції, а з тим і спеціяльного признання. Багато з нас робить цю помилку, що думає, що тому, що ми "щось більше знаємо", нам і "щось більше належиться", бо нам нічого більше не належиться, як всякому другому працюючому: їда, одежа і помешкання та такі культурні надбання, які нинішний час дає, але нічого більше. То тільки буржуазія хоче гонорів, почести, медалів, пошани і більше впливів та влади. Робітник чи бідний фармер, який так думає, теж думає по буржуазному.

ЗДОРОВА ПОЖИВА

Маю на продаж свіжу рибу, яку ловлю і за яку ручу. Ціни слідуючі:

Біла риба	8 ц.
Пікерел	8 ц.
Щупаки	3 ц.
Клені	2 ц.

Прошу висилати моней ордер або постал нот разом з замовленням. Замовлюючий оплачує собі сам фрейт, де нема аґента на стації, прошу згори прислати на оплату перевозу. Найліпше замовляти не менше, як 100 фунтів. На це може бути кількох замовляючих.

H. BORSA
P. O. Davis Point, Man.

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ КУПЦЯ.

На продаж 50-акрова фарма. Надається для мішаного господарства. Земля добра, пісковата. Засіяно пшеницею 7 акрів: 35 акрів до роботи, а решта рубаний ліс, тимбер. Засаджений молодий сад: 1 акер малинів і ягід. Хата на 5 кімнат. Літна кухня. Стайня на 10 штук худоби. Сіно. Шопхаус. Хлів. 2 курники. 2 кирниці. Вода здорова. 2 милі до міста, школи і стації. Дорога шутрована. Миля і пів долгачевя. Продаю з причини слабости. Мушу виїхати на лічення. Ціна $2,300. Готівки $900, а решта на легкі сплати, два роки без проценту. Моя адреса:

ANNA P. DUKI
R. 1, Newbury, Ont.

ДР. ІВАН ОРОБКО
ЛІКАР І ХІРУРГ
ЕКС-РЕЙ ЛЯБОРАТОРІЯ
207 MOSER RYDER Bldg.,
101st Street, Edmonton, Alta.

ШОРНКЛИФ, МАН.

РІЧНІ ЗБОРИ відділу ТУРФДім в Шорнклиф, Ман., відбудуться в неділю, 28 грудня 1930 року, в 2-ій годині по полудні. Обовязком кожного члена й членкині прибути на означений час, бо маємо багато справ до вирішення.

Зарад.

ПРУДГОМ, САСК.

РІЧНІ ЗБОРИ відділу ТУРФДім в Прудгом, Саск., відбудуться в понеділок, 5 січня 1931 р., в 7-ій годині вечером, у власнім будинку. Проситься всіх членів прийти. Нових членів радо вітаємо.

Зарад.

ЛАНЮК, АЛТА.

РІЧНІ ЗБОРИ відділу ТУРФДім в Ланюк, Алта., відбудуться в неділю, 4 січня 1931 року, в салі Укр. Роб. Фарм. Дому в Ланюк. Всі члени й членкині повинні прибути на ці збори і взяти участь у важних нарадах.

Зарад.

КООПЕРАТИВНЕ ФАРМУВАННЯ.

Хто з товаришів мав би охоту стати членом кооперативної фарми на більшу скалю, є 800 акрів землі, 600 виораних, з наймодерніюю машинерію (комбайн і трактор), а має дещо готівки, хай пише на адресу:

NICK CIMBALUK
(52) P. O. Kamsack, Sask.

ПОШУКУЮ своєї сестри Теклі Ґрабан, з села Товстеньке, повіт Копичинці, Галичина. В Канаді вже три роки. Має перебувати десь в західніх провінціях. Я приїхала з старого краю 10 листопада. Маю до неї дуже важну справу. Моя адреса:

LUDWIKA GRABAN
(83) P. O. Lac Bellevue, Alta.

Dr. H. Hershfield
ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
Спеціяльність: венеричні хороби і хірургія. Говоримо по українськи.
576 Main St. Cor. Alexander Ave.
Winnipeg, Man.
Phones: office 26 600 res. 28 153

УКРАЇНЕЦЬ
ДР. Ю. ДРАҐАН
M.D., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
203 CANADA BUILDING
Saskatoon, Sask.
(Коло сіенарської стації)

АДВОКАТ-НОТАР, С. САВУЛА
полагоджує всякі справи судові, земельні, тестаментальні, розводові і старокраєві
306 Confederation Life Building
Winnipeg, Man.
Phone: Office 86848 Res. 46009

ПОСИЛАЙТЕ шкіри до виправи на чорний упряжний ремінь, на сировець, або на "лейси" та накривала (роб) до: Yorkton Tannery Co., P.O. Box 545, Yorkton, Sask.
Phone — 349
Ми оплачуємо "фрейт" до нас, як є 100 фунтів шкіри або більше. За роботу ручимо. Ціни дуже умірковані.

АДВОКАТ СЕМЕН ОЗЕРО
заступає у всяких судових справах як також полагоджує всякого рода справи контрактові, земельні, спадкові і старокраєві.
S. V. OZERO, LL. B.
917 Royal Bank Bldg., Winnipeg
бувш. Юніон Бенк, коло Сіті-Гол.
Phone 89 262

Торговельна Марка

НЕ ЧИТАЙТЕ ЦЕГО ВСІ ТІ,
що не маєте ніяких болів, в кого кров багата і чиста.

ДЛЯ ИНШИХ ДАЄМО ДАРОМ ФЛЯЩИНУ СЛАВНОГО ЛІКУ НА БОЛІ

ІНДІЯНСЬКИЙ ЛИНИМЕНТ БЛЕКГАВКА
(РЕТЕЛСНЕЙК ОИЛ)

НА ЗАСПОКОЮВАННЯ ТАКИХ БОЛІВ, ЯК РЕВМАТІЗМ, БОЛІВ НЕРВІВ, В КРИЖАХ, СУСТВАХ, ПАХВИНАХ, БОЛІВ ГОЛОВИ, ВУХ, ЗУБІВ, ОПУХЛИХ НІГ АБО ИНШИХ ЧАСТЕЙ ТІЛА І Т. Д.

До того даємо також ДАРОМ коробку 14-ДЕННОГО ДИВА БЛЕКГАВКА приготовленого з лікучих ростин, корінця, кори, цвітів і ягід, високо рекомендованого на очищення занечищеної крови. Ці пігулки лагідно прочищують жолудок і кишки від усіх лишніх та нездорових матерій, роблять кров багатою і чистою, оздоровляють всі орґани тіла. Тисячі людей вживають Індіянський (Ретелснейк Ойл) Линимент Блекгавка з найкращими наслідками і рекомендують його своїм знайомим. Попробуйте і ви також будете вдоволені.

Фляшина цего линименту звичайно продається за одного долара. Але з цим оголошенням ми робимо спеціяльну оферту. Пришліть нам поданий нищу купон разом з одним доларом, а ми вишлемо вам оплачено почтовою посилкою ДВІ одно-доларові фляшини линименту і одну одно-доларову коробочку пігулок 14-денного дива Блекгавка. Таким чином отримаєте ці знамениті ліки, що коштують $3.00, тільки за ОДНОГО ДОЛАРА.

ВИШЛІТЬ ЦЕЙ КУПОН, А ЗАОЩАДИТЕ $2.00.

Наша теперішня нова адреса:

BLACKHAWK INDIAN REMEDY CO.
1636 Dundas Street W., Toronto, Ont.
ПАНОВЕ:
В прилоці посилаю $1.00, за який прошу вислати мені поворотною почтою дві регулярні одно-доларові фляшини Індіянського (Ретелснейк Ойл) Линименту Блекгавка і одну регулярної величини коробочку 14-денного Дива Блекгавка, за що я більше не обовязаний нічого платити.

Імя і назвиско .....

.....

(Номер помешкання і вулиця або почтова скринка)

Місто ..... Провінція .....

ПРОСИМО ПИСАТИ ВИРАЗНО

Наша гарантія.—Ми оцим погоджуємося звернути назад отримані гроші, разом зі зворотною почтовою оплатою, якщо з яких всюдь причин ви не будете задоволені Індіянським (Ретелснейк Ойл) Линиментом Блекгавка.

BLACKHAWK INDIAN REMEDY COMPANY

ОГЛЯД ЦІН ФАРМ. ПРОДУКТІВ.

Канадійська буржуазія хвалиться зараз в своїх газетах, що експорт канадійської пшениці з кожним днем збільшається. Однак про те, що ціни на пшениці впали так низько, як ніколи перед тим, вона дуже мало, або й зовсім нічого не говорить. Коли експорт канадійської пшениці збільшився, то тільки тому, що канадійська буржуазія домпує її на світові ринки без огляду на те, які ціни фармер за неї виручить. Збіжеві спекулянти завжди продадуть фармерську пшеницю з великим зарібком для себе, без огляду на ціни на світовім ринку.

Всі канадійські галараси, почавши від найменшої збіжевої компанії аж до великих банкирів, як також канадійський пшеничний пул, дуже раділи, як управителем канадійського пшеничного пулу став Дж. Мекфарленд, якого вибрали на цю позицію канадійські банкири. Вони говорили, що Мекфарленд, один з найздібніших збіжевих магнатів, потрапить врятувати ситуацію і дістати ліпші ціни на канадійську пшеницю. Однак наперекір цим запевненням ціни на канадійську пшеницю зачали ще більше ломити голову від того часу, як канадійські банкири зробили Мекфарленда диктатором пулу.

Мекфарленд відбув на днях конференцію з канадійським премієром Бенетом і панські газети говорять, що Бенет має плян, який має врятувати ситуацію, але він його не виявить аж на конференції премієрів трох степових провінцій, яка має відбутися в Ріджайні десь при кінці цего місяця. Бідні фармері можуть згори сподіватися, що плян Бенета не буде мати для них ніякої користи. Тому немає найменшої надії, що ціни на пшеницю піднесуться до того степення, що бідні фармері врятують себе від загального банкроцтва. Банкроцтво бідних фармерів є виписане на програмі канадійського буржуазного уряду і щоб врятувати себе від нього бідні канадійські фармері мусять орґанізуватися, щоб повалити капіталістичний уряд, який завжди говорить, що "рятує" фармерів від катастрофи, але до цего часу він рятував тільки фабрикантів та банкирів і падалі буде їх рятувати.

Коли газета йде до друку, ціни є слідуючі.

Пшениця ч. 1 (тверда)	.50⅞
Пшениця нортерн ч. 1	.50¾
Пшениця нортерн ч. 2	.47⅞
Пшениця нортерн ч. 3	.43¾
Пшениця нортерн ч. 4	.41¼
Пшениця нортерн ч. 5	.37¼
Пшениця нортерн ч. 6	.35¼
На доставу в травні	.54⅞
На доставу в липні	.55⅝
Овес найліпший ч. 2	.26½
Овес добрий ч. 3	.23½
Овес пожива ч. 1	.21½
Овес пожива ч. 2	.17⅞
Ячмінь двогранний	.29½
Ячмінь шестигранний	.28½
Ячмінь ч. 3 "Сі-добл'ю"	.23½
Ячмінь ч. 4 "Сі-добл'ю"	.21
Ячмінь ч. 5 "Сі-добл'ю"	.18½
Жито ч.ч. 1 і 2	.28⅞
Жито ч. 3	.26⅝
Лен ч. 1	.92

ЖИВИЙ СКОТ:

Ціни на живий скот також впали. Замітні є трохи вищі ціни на безроги, але вони є далеко від вдоволяючих.

БИКИ:				
Вибірні (чойс) до 1,050 ф.	від	5.50	до	6.25
Середні (мідіюм)	від	4.75	до	5.25
Звичайні (комон)	від	3.75	до	4.50
Вибірні (чойс) поверх 1,050 ф.	від	5.50	до	6.25
Середні (мідіюм)	від	4.75	до	5.25
Звичайні (комон)	від	4.00	до	4.50
ЯЛІВКИ:				
Добрі і вибірні (гуд і чойс)	від	5.50	до	6.00
Середні (мідіюм)	від	4.75	до	5.00
Звичайні (комон)	від	4.00	до	4.50
ТЕЛЯТА:				
Молочні (гуд і чойс)	від	8.00	до	8.50
Молочні середні (мідіюм)	від	6.00	до	7.00
Старші на "віл"	від	8.00	до	11.00
Звичайні і середні	від	3.00	до	7.00
КОРОВИ:				
Добрі (гуд)	від	4.00	до	4.50
Середні (мідіюм)	від	3.00	до	3.75
Звичайні (комон)	від	2.50	до	2.75
Худі (кенерс і катерс)	від	1.50	до	2.25
БУГАЇ:				
Добрі (гуд)	від	3.00	до	3.25
Звичайні (комон)	від	2.50	до	2.75
БИКИ І ЯЛІВКИ НА ГОДІВЛЮ І ОТОВЩЕННЯ.				
Бики на годівлю і отовщення	від	3.00	до	5.00
Ялівки на отовщення	від	3.00	до	3.75
Свині вибірні на бейкен $1.00 премії від штуки.				
Свині добрі для бейкену				9.50
Свині добрі для бучерні				9.15
Свині тяжкі				8.50
Свині дуже тяжкі				8.00
Свині легкі і до годівлі	від	9.50	до	10.50
Льохи ч. 1 і 2				8.00
Свині дуже худі (роф)	від	5.00	до	6.00
Ягнята гарні-товсті				7.00
Ягнята тяжкі	від	6.00	до	6.50
Ягнята звичайні	від	5.00	до	5.50
Баранці	від	4.00	до	5.00
Вівці тяжкі	від	3.50	до	4.00
Середні	від	4.50	до	5.00
Звичайні	від	2.00	до	3.00

Яйця ч. 1—37; ч. 2—34; ч. 3—26 ц. дозин. Цукор $5.70 за 100 фунтів. Масло 27½ ц. фунт. Барабоні від 35 до 40 ц. бушель. Мука $3.00 за 98-фунтовий мішок. "Пориджі" $2.75 за 98-фунтовий мішок. Сіно тимотка від $12.00 до $14.00; ред топ $8.50 до $10.00. Шкіри 2 ц. за фунт. Вовна від 6 до 7 ц. фунт.

УРЯД ЗАМКНЕ НЕПОПЛАТНІ ПИВАРНІ

Саскечеванський уряд проголосив, що в деяких містах замкне так звані "бір парлори", бо вони не поплачуються урядові. Головно цього року, коли є кріза і фармері не мають заро так пити. Будуть замкнені такі: в Кендал, Гаттон, Маршал, Салвадор, Солтковте, Фюліліє, Линтон, Шіго, Ревню, Гудів, Вібенк, Бейтман, Ст. Бесвельс, Мазенод, Скант Лейк, Фервуд, Вал Марі, Мек Магон, Рош Лейк, Кридор, Праймет, Шермак, Лейрд, Відора, Поннет, Каллер, Райн. Фармерські жінки і діти дадуть цим бір парлорам вдячно хрестик на дорогу, бо не одна мати і не одна фармерська дитина через них поплакали собі... Фармерки і свідомі клясово фармері та робітники повинні ухвалювати резолюції та засилати до уряду в Ріджайні, щоби всі такі місця по фармерських містечках уряд покасцелював. Так само треба домагатися в Манітобі і Алберті. Пиво є алькоголь і як таке є шкідливе на ум.